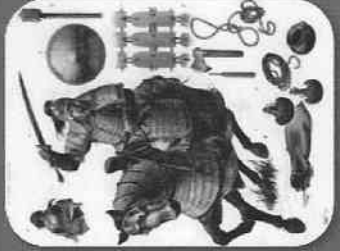
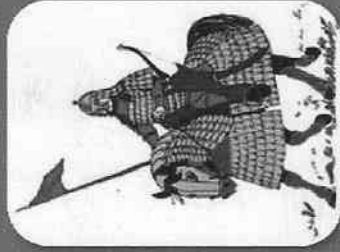

Киргиз
63.362 кв
Ж.97

Темирова А.К., Курманалиев К.А.,
Иманалиев С.С., Жумабаев М.Э.

Кыргызстандын Тарыхы

УДК 94(47)

ББК 63.3 (2Ки)

К 97

Тарых жана философия кафедрасынын 2012-жылдын 6-декабрында чогулушунда №5 протоколу менен талкууланган жана басууга сунушталган.

Сын пикир жазган: педогогика илимдеринин кандидаты,
доцент **Иманкулов М.К.**

К 97 Кыргызстандын тарыхы: тесттик суроолор/ Бектемирова А.К., Курманалиев К.А., Иманалиев С.С., Жумабаев М.Э. – Б.: 2013. – 84 б.

ISBN 978-9967-31-002-5

Кыргызстандын тарыхы (тесттик суроолор), Ага Мекен тарыхынан мамлекеттик экзамен берүүчү студенттерге арналды. Эмгекте Кыргызстандын тарыхынын байыркы мезгилден баштап бүгүнкү күндөргө чейинки тарыхынын урунтуу учурлары боюнча тузулгон тесттик суроолору камтылды. Кыргызстандын тарыхы боюнча тесттик суроолор студенттерге, окуучуларга жана жалпы эле Ага Мекен тарыхын сүйүүчүлөргө багытталган.

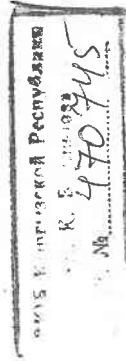
К 0503020911-13

УДК 94(47)

ББК 63.3 (2Ки)

ISBN 978-9967-31-002-5

© Автордук коллектив, 2013

КИРИШҮҮ

Бул тесттик жыйнактын милдети – Кыргыз Республикасынын жогорку окуу жайларынын бүтүрүүчүлөрү үчүн Ага Мекендин тарыхы боюнча мамлекеттик экзаменди тапшыруу сынактарына даярданууга жардам берүү болуп саналат.

Ата Мекендин тарыхы боюнча тесттик жыйнак 500 суроодон турат. Жыйнакта Кыргызстандын аймагындагы алгачкы общиналык коомдон тартып, бүгүнкү күнгө чейинки Кыргызстандын тарыхынын урунтуу учурларындагы окуяларды камтыган суроолор киргизилди. Сизге сунуш кылынган тесттик суроолор Кыргыз Республикасынын жогорку окуу жайларында Ага Мекендин тарыхын окутуу боюнча программасынын негизинде түзүлгөн.

Ата Мекендин тарыхы боюнча тест төмөнкүлөрдү баалайт:

- тарыхый булактарды жана фактыларды талдай билүүнү;
- тыянак чыгар билүүнү жана тарыхый окуялардын маанисин аныктай билүүнү;
- тарыхый карта жана тарыхый хронология менен иштей билүүнү;
- тарыхый окуялардан негизги жана экинчи катардагы нерселерди ажырата билүүнү;
- тарыхый фактыларды салыштыра билүүнү;
- тарыхый себеп-натыйжа байланыштарын түшүнө билүүнү;
- тарыхый процесстин мыйзам ченемдүүлүктөрүн түшүнө билүүнү.

Тест тапшырмаларын аткаруу боюнча айрым жалпы кеңештер

Ар бир бөлүмдүн ичиндеги Ага Мекендин тарыхы боюнча суроолор хронологиялык тартипте жайгаштырылган.

➤ суроонун алдындагы киришүү текстин кунт коюп окуп чыгыңыз. Анда туура жоопту аныктап табуу үчүн талдоо зарыл болгон маалымат камтылган;

➤ суроонун кандай берилгендигине, өзгөчө суроодо “... үчүн МҮНӨЗДҮҮ ЭМЕС” экенин аныктоо талап кылынганда, көңүл буруу ылаазым;

➤ суроонун үстүндө ой жүгүртүп жатканда суроо менен туура жооптун өз ара логикалык байланышына көңүл буруу зарыл.

Биз силерге кайрылабыз, эгемен кыргыз мамлекетинин атуулу болгонуңардан кийин Ата Мекениңердин тарыхын сүйгүлө жана өмүр бою окуганга үйрөнүлө.

Силер бул жыйнакта бардык суроолорго жооп табуу менен мамлекеттик экзаменди ийгиликтүү тапшырууңарга терең ишенебиз. Анда эмесе силерге ийгилик каалайбыз!

МАЗМУНУ

- I. Кыргызстандын байыркы тарыхы1-43 суроолор
 - Кыргызстан аймагындагы коло доору: андрон жана чуст маданияттары
 - Эрте сак көчмөн союздары
 - Усуң жана Даваң мамлекеттери
- II. Улуу Түрк кагандыгы жана анын мураскорлору...44-111 суроолор
 - Түрктөрдүн этногенези
 - Улуу Түрк кагандыгынын негизделиши
 - Батыш түрк кагандыгы
 - Елесай кыргыздары
 - Түргөш кагандыгы
 - Караханийлер кагандыгы
- III. Кыргыздар монгол империясынын мезгилинде.....112-132 суроолор
 - Монгол татарлардын кыргыздарды жана Кыргызстандын аймагын басып алышы
 - Моголстан мамлекети жана Амир Темир урпактары менен өз ара мамилелер
- IV. Кыргыздардын этногенези.....133-146 суроолор
 - Байыркы кыргыздар — гөңгун
 - Теңир-Тоодогу кыргыз элинин калыптанышы
- V. XIV-XVIII кылымдардагы Кыргызстан.....147-188 суроолор
 - Кыргыз урууларын баш коштуруу, бириктирүү аракеттери
 - Жунгар хандыгы жана Цин Кытайы менен күрөшүү
 - Кыргыздардын Кокон хандыгы менен болгон өз ара мамилелери
- VI. Кыргызстан Россиянын курамында.....189-409 суроолор
 - Кыргызстандын Россиянын курамына кирүүсү: кыргыз элчиликтери, кирүүнүн себептери жана жүрүшү, Түндүк жана Түштүк Кыргызстандын кошулуу өзгөчөлүктөрү, мааниси
 - Чарбадагы, турумунуш-тиричиликтеги, коомдук түзүлүштөгү, маданияттагы өзгөрүүлөр
 - Улуттук боштондук көгөрүлүштөр
 - Кыргызстандын Россиялык революцияларга катышуусу
 - Мамлекеттик курулуш
 - Кыргызстан Улуу Ата Мекендик согуштагы жеңишке кошкон салымы
 - Кыргызстандын совет мезгилиндеги экономикалык, саясий жана маданий өнүгүүсүнүн өзгөчөлүктөрү
- VII. Эгемендүү Кыргызстан.....410-500 суроолор
 - Эгемендүүлүктүн орношу
 - Саясий жана экономикалык чөйрөдөгү өзгөрүүлөр
 - Кыргызстан жана эл аралык коомдошук

I. КЫРГЫЗСТАНДЫН БАЙЫРКЫ ТАРЫХЫ

1. Эгер: 365 күн – 1 жыл, 100 жыл – 1 кылым, 1000 жыл – 10 кылым,
800 миң жыл - ?
А. 80 кылым В. 1000 кылым Д. 70-кылым
Б. 800 кылым Г. 8000 кылым
2. Адамдар мындан канча жыл мурун жаныбарлардан бөлүнүп чыккан?
А. 4 млн. жыл мурун В. 2,5 млн. жыл мурун
Д. 1,5 млн жыл мурун
В. 10 миң жыл мурун Г. 800 миң жыл мурун
3. Кыргызстандагы эң байыркы эмгек куралы табылган жерди белгилегиле:
а) Саймалы-Таш б) Он-Арча в) Тосор
г) Жебел д) Тешик-Таш
4. Казуу учурунда табылган кайсы табылга, археологдор неолит доорундагы адамдардын тургун жайын тапкандыгын ырастайт?
а) темир балта б) кол кескич
в) чопо идиштин сыныктары г) жапайы өрүктүн сөөктөрү
д) коло чөйчөк
5. Андроновчуларды күнгө сыйынуучулар деп аташат, анткени алар Күндү урматташат. Алар эмнени күн кудайынын жердеги алмаштыруучусу деп эсептешкен?
а) сууну б) отту в) жерди г) даракты
д) жылкыны
6. Неолит революциясы учурунда адамдрдын жашоосунда эмне өзгөрүүлөр болгон?
а) адамдар аңчылыкты өздөштүрүшкөн
б) адамдар жыйноочулукту өздөштүрүшкөн
в) адамдар отурукташып жашоону үйрөнүшкөн.
г) адамдар металлды иштетүүнү өздөштүрүшкөн
д) адамдар дыйканчылыкты жана малчылыкты өздөштүрүшкөн
7. Төмөндөгүлөрдүн кайсынысы өндүрүмдүү эмгек болуп саналат?
а) аңчылык б) жыйноочулук
в) балыкчылык в) малчылык жана дыйканчылык

8. Жезге кайсы металлды кошуу менен колону алууга болот?

- А. алтынды Б. темирди Д. Күмүшгү
В. калайды Г. коргошунду

9. Андронов жана Чуст маданиятынын уруулары негизинен отко сыйынышкан, бул ишеним илимде кандай аталат?

- А. тотемизм Б. зороастризм Д. Фетишизм
В. шаманизм Г. манихейзм

10. Ош тургун жай эстеликтери кайсы доорго тиешелүү

- А. Таш дооруна Б. Темир дооруна
Д. Энеолит доору В. Коло дооруна
Г. Жез дооруна

11. Он-Арча суусунун боюнан табылган таш куралдар кайсыл доорго таандык?

- а) эрте палеолит б) ортоңку палеолит д) энеолит
в) мезолит г) неолит

12. Коло доорунан баштап Түндүк Кыргызстандын калкы көбүнесе мал чарбачылык менен, ал эми Түштүк Кыргызстандын калкы көбүнчө дыйканчылык менен алектенишкен. Мунун башкы себеби:

- а). коңшу элдердин үлгүсү
б). табигый шарттар
в). Түндүк Кыргызстанда айыл чарбада колдонуучу шаймандарды билишпегендиги
г). түндүктө жана түштүктө жашаган эл жеген азык-түлүктөр ар башка болгондугу

13. Алгачкы адамдар жаа менен жебени кайсы доордон баштап колдоно башташкан?

- а) эрте полеолит б) мезолит д) энеолит
в) ортоңку палеолит г) неолит

14. Кыргызстандын аймагындагы неолит дооруна тиешелүү эстеликтер кайсы жерден табылган?

- а) Сох өзөнүндөгү Апышр үңкүрлөрүнөн
б) Кара-Суунун жээгиндеги Таш-Көмүр үңкүрүнөн
в) Ош аймагындагы Учкун үңкүрүнөн
г) Нарындагы Теке-Секирик үңкүрүнөн
д) Баткендеги Кожо-Бакырган сайдан

15. Андронов маданиятындагы уруулардын негизги чарбачылыгы?

- а) аңчылык
- б) мал чарбачылыгы
- в) дыйканчылык
- г) кол өнөрчүлүк
- д) жыйноочулук

16. Алгачкы жааматтык түзүлүштүн бузулушу кайсы доорго таандык?

- а) коло доору
- б) неолит
- в) мезолит
- г) энеолит
- д) палеолит

17. Б.з.ч. I миң жылдыкта азыркы Монголиянын аймагында күчтүү мамлекетти негиздешкен байыркы түрк тилдүү элдин аталышы?

- а) юечжи
- б) дунху
- в) хунну
- г) динлиндер
- д) сяньби

18. Алгачкы бирдиктүү хунну мамлекетин негиздеген инсан?

- а) Тоуман
- б) Моде
- в) Лаошань
- г) Чжижи
- д) Ли-Лин

19. Моде Шанүйдүн алгачкы жортуулу кайсыл элге карата багытталган?

- а) дунхуларга
- б) юечжилерге
- в) жуандарга
- г) кыргыздарга
- д) лэуфандарга

20. Б.з.ч. 55-56-жылдардагы хунндардын мамлекетиндеги ири окуя?

- а) хун-юечжи согушу
- б) хун-дунху согушу
- в) хун-кытай элчилик сүйлөшүүлөрү
- г) хун-сяньби согушу
- д) хун мамлекетинин экиге бөлүнүшү

21. Хунндар кыргыздарды караткандан кийин шанүйдүн өкүлү катары кыргыздарды узак жылдарга б.з.ч. 75-жылга чейин башкарган адам?

- а) Ли Гуанли
- б) Ли Лин
- в) Лаошань
- г) Цзүйдихэу
- д) Гао-пэу

22. Азыркы Кыргызстандын аймагында жашашкан байыркы уруулар?

- а) хунндар
- б) усундар
- в) сактар
- г) тохарлар
- д) кыргыздар

23. Сактар жөнүндөгү эң алгачкы маалыматтар кайсы тарыхый эмгекте жазылган?

- а) «Накш-и-Рүстем» аскасындагы жазууда

б) Бехистун аскасындагы жазууда

в) Геродоттун эмгектеринде

г) Ктесийдин эмгектеринде

д) Ксенофонттун эмгектеринде

24. Б.з.ч. 530-жылы перс падышасы Кир II жеңип чыккан өстөрдүн падышасы?

а) Зарина- б) Аморга
- в) Спаретра
- г) Скуна
- д) Томирис

25. Сактардын түрлүү чарбачылыктар менен аракеттениши илимде кандай аталат?

А. интенсифүү чарба- Б. экстенсивдүү чарба
- В. комплексүү чарба
- Д. дыйканчылык чарба
- Г. коллективдүү чарба

26. Дарий I тарабынан баш ийдирилген сактардын башчысы?

а) Аморга- б) Фамир
- в) Томирис
- г) Спаргапис
- д) Скуна

27. Байыркы усундар кыргыздардын түшкү ата-бабалары деген тышпак кайсы окумуштууга таандык?

а) В.В.Бартольд- б) Анвар Байтур
- в) Н.Аристов
- г) Н. Бернштам
- д) С.Худяков

28. Мухамед Абулгazy баатыр хандын «Түрктөрдүн санжырасы» деген эмгегинде кыргыздар кайдан тараган?

а) Угуз хандан- б) түрктөрдөн
- в) кырк кыздан
- г) сактардан
- д) хунндардан

29. Биздин замандын I миң жылдыктын экинчи жарымындагы Борбордук Азияда түзүлгөн алгачкы феодалдык мамлекет.

а) хунну мамлекети- б) сактардын мамлекети
- в) усундардын мамлекети
- г) түрктөрдүн мамлекети
- д) сяньбилердин мамлекети

30. Кыргызстандын аймагындагы сактардын негизги чарбасын ...

А. кол өнөрчүлүк, малчылык- Б. малчылык, дыйканчылык
- В. дыйканчылык, зергердик
- Г. аңчылык, багбанчылык
- Д. Аңчылык, балык уулоо

31. Эмне үчүн сактар б.з.ч. 160-жылы Борбордук Теңир-Тоо жана Жети-Суу аймактарынан кол жууп калышкан :

А. Сактардын уруулук биримдигинин начарлашы

Б. Сак башчыларынын душмандарга өтүп кетиши
В. Сактардын көчмөн шартта жашашы
Г. Сактардын басып алган территорияларынын көптүгү
Д. Сактардын башкаруучусунун алсыздыгы

32. Б.з.ч. II к. хань жана хунн башкаруучулары Усун мамлекети менен ынтымак түзүүгө аракеттенишкен, анткени:
А. Усун мамлекети баскынчылык согуштарды жүргүзүп, өз коңшуларына коркунуч туудурган

Б. Хань жана хунн мамлекеттери өз ара душман болуп, өздөрүнө ынтымакташтарды издешкен
В. Усун мамлекети кербен жолдорунда ыңгайлуу абалды ээлеген

Г. Усун мамлекети бай мамлекет болуп, жоомарттык менен өз ынтымакташтарына мол тартууларды жасаган.

33. Усундар менен биригип, хунндарды талкалоого Хань империясы өтө кызыкдар эле себеби?

А. Орто-Азияда толук үстөмдүккө ээ болуу
Б. Улуу Жибек жолуна контролдук кылуу
В. Жаңы жерлерди басып алуу
Г. Сактарды башкаруу

Д. Өлкөдөгү саясий абалды калыбына келтирүү

34. Александр Македонский Орто Азияга кайсы жылдары басып кирген?

а) б.з.ч. 336-ж. б) б.з.ч. 334-ж. д) б.з.ч. 323-ж.
в) б.з.ч. 332-ж. г) б.з.ч. 329-ж.

35. Усундардын өкүмдарларынын титилүү?

а) падыша б) шануй д) ванн
в) каган г) гуньмо

36. Чигу шаары кайсы мамлекеттин борбору болгон?

а) Кушан мамлекетинин б) Усун мамлекетинин
д) Сактардын
в) Юечжилердин г) Хунндардын

37. Б.з.ч. 71-жылы усундар кытайлар менен бирдикте кимдерге каршы согушуп, жеңип чыгышкан?

а) хунндары б) жужандарды
д) юечжидерди в) кыргыздарды г) давандыктарды

38. Азыркы Фергана өрөөнүндөгү жогору өнүккөн шаар мөдөнүн аты?

а) Давань мамлекети б) Бактрия мамлекети
д) Парфия мамлекети в) Кушан мамлекети
г) Индия мамлекети

39. Силердин оюнарча б.з.ч. II к. чектеринде Давань мамлекетинин экономикалык өнүгүшүнө эмне чоң таасир берген?

А. Улуу Жибек жолунун бул аймак аркылуу өтүшү
Б. Мамлекеттин чек араларынын бекемдиги
В. Атагы алыска кеткен аргымактарды багышы
Г. Шаарлардын көптүгү
Д. Мамлекетти башкаруудагы биримдүүлүк

40. Байыркы сак, усун, давань элдерин кандай окшоштук бириктирип турат?

А. салт-санаа Б. жайгашкан орду Д. чарбачылыгы
В. диний ишенимдери Г. тышкы саясаты
41. Давань мамлекетинин негизги чарбачылыгы?

а) аңчылык жана кол өнөрчүлүк
б) дыйканчылык жана кол өнөрчүлүк
в) соода жана малчылык
г) малчылык жана жыйноочулук
д) кол өнөрчүлүк жана жыйноочулук

42. Кытай императору У-ди давандыктардан эмнени сөзүнүн талап кылган?

а) жибек кездемелерин б) аргымактарды
в) жүзүм шарабын г) кол өнөрчүлүк буюмдарын
д) курал-жарактарды

43. V кылымда Давань мамлекети кимдердин карамагына өткөн?

а) эфталиттердин
б) Вэй падышачылыгынын
д) Хань империясынын
в) түрктөрдүн
г) жуажандардын

II. УЛУУ ТҮРК КАГАНДЫГЫ ЖАНА АНЫН МУРАСКОРЛОРУ

44. Улуу Түрк кагандыгын түптөгөн түрк уруусунун легендарлуу жол башчысы?
а) Ашина б) Доулун д) Мивоту
в) Муган г) Бумынь
45. Байыркы түрктөрдүн салты боюнча кагандын бийлиги кимге мураска өткөн?
а) уулуна б) кызына в) небересине г) инисине д) калк шайлаган
46. Түргөш каганы Сакал каган кыргыздар жана Тан империясы менен эмне үчүн союз түзгөн?
а) соода-сатыкты жандандырыш үчүн
б) арабдардын басып кирүүсүнөн коргонуш үчүн
в) экинчи чыгыш түрк каганатына коргонуу үчүн
г) Борбордук Азияга үстөмдүгүн орнотуу үчүн
д) мамлекеттеги ички тартипти бекемдөө үчүн.
47. 744-жылы Экинчи чыгыш түрк каганаты кимдерден жеңилген?
а) басмыл, уйгур жана карлук урууларынан
б) түргөш, карлук, уйгур в) кыргыз, уйгур, карлук
г) кыргыз жана карлук д) уйгур жана кыргыз.
48. Экинчи чыгыш түрк каганатынын кыргыздарга кол салуусунун эң банксы себеби кайсы болгон?
а) кыргыздар Борбордук Азиядагы түрктөрдүн үстөмдүгүнө атаандаштыкты жараткан
б) кыргыздар салык төлөөдөн баш тарткан
в) кыргыздар Тан империясы менен байланыш түзүшкөн
г) кыргыздардын жерлери аркылуу маанилүү соода жолдору өткөн.
49. Барбек кагандын башка мамлекеттер менен дипломатиялык байланыштарды түзүүсүнүн башкы максаты эмнеде эле?
а) кыргыз мамлекетинин көз каранды эместигин камсыз кылуу жана башкаларга таанытуу
б) Борбордук Азиядагы кыргыздардын үстөмдүгүн орнотуу
в) соода-сатыкты жандандыруу

- г) мамлекеттин согуштук күч-кубатын чыңдоо
д) эл аралык байланыштарды кеңейтүү
50. 843-жылы Тан династиясына барган кыргыз элчиси?
а) Али Сол б) Эрен улуг в) Эзгене г) Курлун д) Урус инал
51. Перс тарыхчысы Гардизи кыргыздар өлгөндөрдүн өсөөгүн өрттөйт деп жазган, силердин оюңарча эмне үчүн өлүктү өрттөшкөн?
а) от ыйык, ал баарын тазалайт деп ишенишкен
б) денени өрттөгөндө арбак бейишке барат деп ишенишкен
в) адамдын денесин курт-кумурскалар жебеш үчүн өрттөшкөн
г) кыргыздар индустарды туурашкан
52. Байыркы Енисей кыргыз жазуусу канча тамгадан турган?
а) 36 б) 33 в) 39 г) 35 д) 22
53. Улуу Түрк кагандыгын негиздеген Бумынь жуан-жуандардын падышасы Анахуандан элчилер аркылуу эмнени сураганы?
а) кызынын колун сураганы б) салык төлөөнү талап кылган
в) баш ийүүнү талап кылган г) көз каранды эместикти сураган
д) достук мамилелерди түзүүнү сураган.
54. Бумын кайсы жылы жуан-жуандарды жеңип чыккан?
а) 551-ж. б) 552-ж. д) 556-ж.
в) 550-ж. г) 549-ж.
55. Жуан - жуандарды талкалаган түрк башкаруучусу Бумын 552 - жылы кандай титулга ээ болгон?
А. Жабуу каган Б. Илий каган Д. Он ок болун
В. Он уруу каганы Г. Жуан-жуан каганы
56. Батыш Түрк каганатындагы ич ара кагылышуу эмнеге аянып келди?
А. Чет элдик күчтөрдүн басып кирүүсүнө
Б. Душмандарынан тынчтык суроого
В. Каганаттын бөлүнүүсүнө
Г. Душмандары менен келишүүгө
Д. Башка жерлерди каратып алуусуна
57. Улуу түрк каганы Истеми Перс шахы Хосров Ануширван менен биргеликте кимдерге каршы согушкан?
а) Түндүк Ци мамлекетине б) Түндүк Чжоу мамлекетине
в) Византияга каршы г) эфталиттерге каршы

д) согду өлкөсүнө

58. Эмне себептен улам Батыш Түрк кагандыгынын көчмөн ак сөөктөрү Тон-Жабгу кагандын саясатына нааразы болушкан?

- А. Каган аксөөк адамдарды кызматка тарткан эмес
- Б. Каган көп убактысын аңчылык кылып өткөргөн
- В. Каган кол өнөрчүлүк менен аллурушууга тыюу салган
- Г. Каган көчмөн ак сөөктөр менен дыйкан ак сөөктөрдү тең укуктуу кылып койгон

59. Иранга каршы бирүүү сулушу менен Истеми каган кайсы мамлекеттин императоруна элчилик жиберет?

- А. Кангүйдүн
- Б. Кытайдын
- В. Византиянын
- Г. Германиянын

60. Персия менен Улуу түрк каганатынын карама-каршылыгы эмне себептен келип чыккан? (туура эки жооптуу тапкыла?)

- а) Түрктөр Улуу Жибек жолуна жана жибек соодасына көзөмөл жүргүзүүнү каалагандыгы үчүн
- б) Хосров Ануширван түрктөрдүн Византияга кол салуусун талап кылган
- в) Истеми перстерден мурда эфталиттерге төлөп келген салыкты түрктөргө төлөөнү талап кылган
- г) Византия менен түрктөрдүн достук мамилеси үчүн
- д) Истеми согдулуктардын кызыкчылыктарынын коргогондугу үчүн.

61. Истеминин Византияга жиберген элчилигин ким жетектеген?

- а) Киликийлык Земарх
- б) Согдулук Маниах
- д) Эзгене
- в) Кытайлык Ван Ихун
- г) Эрен Улук

62. 603-жылы Улуу Түрк кагандыгында кандай маанилүү окуя болгон?

- а) Бослорду Византиялыктарга кайрадан алдырып ийген
- б) Гераттын астында Перстерден жеңилип калган
- в) каганат экиге бөлүнүп кеткен
- г) Суй династиясына бириккен Кытай түрктөргө салык төлөбөй калган
- д) административдик реформалар жүргүзүлгөн

63. Түрк мамлекетинин Евроазиялык дөөлөт болуп канышына эмне өбөлгө болду?

- А. калктын көбөйүшү
- Б. аймагынын кеңейиши
- В. салыктын өсүшү
- Г. мамлекеттин күчтөнүшү
- Д. калктын санын азайышы

64. Батыш Түрк каганатындагы маанилүү административдик реформаларды жүргүзгөн каган?

- а) Истеми каган
- б) Ышбара Эльтериш Шыр каган
- в) Тон жабгу каган
- г) Таспар каган
- д) Тарду Боке каган

65. Кыргыздар жана Тань империясы менен биргеликте Экинчи чыгыш түрк каганатына каршы коалиция түзүүгө көтөрүшкөн түргөш каганы?

- а) Уч –Элиг каган
- б) Билге каган
- д) Капаган каган
- в) Чабышчор Сулук каган
- г) Сакал каган

66. Чабышчор Сулук каган узак жылдар бою түргөштөрдүн көз каранды эместиги үчүн кимдер менен согуш жүргүзгөн?

- а) Экинчи чыгыш түрк каганаты
- б) Батыш түрк каганаты
- в) карлуктар менен
- г) арабдар менен
- д) кытайлар менен

67. 744-жылы басмылдар, уйгурлар жана карлуктар биргеликте кайсы мамлекетке каршы согушуп, жеңип чыккан?

- а) Экинчи чыгыш түрк каганатына
- б) арабдарга
- в) түргөштөргө
- г) Суй династиясына
- д) батыш түрк каганатына

68. Талас өрөөнүндөгү Тан династиясы менен арабдардын ортосундагы салгылашуу кайсы жылы болгон?

- а) 751-ж.
- б) 711-ж.
- в) 748-ж.
- г) 744-ж.
- д) 746-ж.

69. Карлуктар Жети-Сууга саясий үстөмдүгүн орнотуу үчүн кимдерге каршы күрөшкөн?

- а) огуздарга
- б) түрктөргө
- в) чиктерге
- г) уйгурларга
- д) кыргыздарга

70. Карлук мамлекетинин башкаруучусунун тигилу?

- а) каган
- б) күнбаг
- в) жабгу
- г) ажо
- д) хан

71. Саманиддер карлуктарга тиешелүү Тараз шаарын кайсы жылы тартып алган?

- а) 840-ж.
- б) 843-ж.
- в) 893-ж.
- г) 766-ж.
- д) 812-ж.

72. Култегинге арналган эстеликтеги «Биз ага каган даражасын ыроолдук жана ага менин карындашымды бердик» деген сөз ким жөнүндө айтылган?
а) Сакал каган б) Барсбек
в) Эрен Улуг г) Элтерис каган д) Тон-Йокук

73. Барсбек каган Эрен Улугду акыркы жолу кайсы өлкөгө элчиликке жөнөткөн?
а) Тан империясына
б) Түргөш каганатына
в) Экинчи Чыгыш түрк каганатына
г) Сир тардуш мамлекетине
д) Тибетке

74. Енисей кыргыз мамлекетинде башкы кол башчы титулу кантип аталган?
а) Ами-бей б) тутук в) ажо г) хэси-бей д) дацян

75. Барсбекке арналган эпитафия каяктан табылган?
а) Алтын-Көлдүн жээгинен б) Монголиядан д) Сунгадан
в) Таластан г) Алтайдан

76. Култегинге арналган таш эстеликти биринчи жолу таанак окумуштуу?
а) Н.М. Ядринцев б) Е.Н.Клеменц д) С.Г.Кляшторный
в) В.В.Радлов г) В.Томсен

77. Кыргыздардын туткан динин өзгөчө ачык сыпаттаган орто кылымдагы тарыхчы ким болгон?
а) Гардизи б) Рашид-ад-дин д) Аль-Утби
в) Жувейни г) Аль-Истахри

78. VIII кылымдын экинчи жарымындагы уйгур кагандыгынын расмий дини
а) теңирчилик б) буддизм в) несториан г) манихей
д) ислам

79. 744-жылы Батыш Монголияда Каракорумда түзүлгөн мамлекет?
а) Монгол империясы б) Уйгур кагандыгы
в) Сяньби мамлекети г) Экинчи чыгыш түрк каганаты
д) Кыргыз кагандыгы

80. 795-жылы кыргыздар кимдерге каршы көтөрүлүшкө чыгышкан?
а) Экинчи чыгыш түрк каганатына б) Сир-тардушгарга

в) Сяньбилерге г) Уйгур каганатына
д) Тань империясына

81. Кыргыздар кайсы жылы уйгур каганатынан көз каранды эместикке жетишишкен?
а) 795-ж. б) 820-ж. в) 842-ж. г) 843-ж. д) 840-ж.

82. IX кылымдагы кыргыз кол башчысы жана бир нече жолу Тан императоруна элчиликке барган адам?
а) Кулчор б) Эзгене д) Бойла Кутлуг-Йарган
в) Эрен Улуг г) Алп Сол

83. Кыргыз каганы Ордо-Балыкты кайсы жылы басып кылган?
а) 832-ж. б) 839-ж. в) 820-ж. г) 840-ж. д) 842-ж.

84. Барсбекке арналган эстеликтеги жазууларды кайсы окумуштуу чечмелеген?
а) В.В.Радлов б) С.Е.Малов д) С.Г.Кляшторный
в) Х.Н.Орхун г) М.Е. Массон

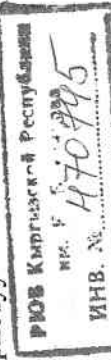
85. IX-X кылымдардагы кыргыз мамлекетинин «Улуу Кыргыз Дөөлөтү» деген аталышын кайсы окумуштуу киргизген?
а) В.В.Бартольд б) В.Я. Бутанаев д) В.В.Радлов
в) А.Н.Бернштам г) В.Е. Худяков

86. Улуу Жибек Жолунун Енисейге кеткен бутагы кандай аталган?
а) кыргыз жолу б) түрк жолу д) Батыш жолу
в) Енисей жолу г) Түштүк жолу

87. Улуу Кыргыз Дөөлөтү учурунда кол өнөрчүлүктүн кайсы түрү өзгөчө жогору өнүккөн?
а) зергерчилик б) карапа жасоо д) темир иштетүү
в) тери иштетүү г) кездеме токуу

88. Төмөнкүлөрдүн кайсынысы 703-жылы Барсбектин ынанчы Алп Билге каган титулун тааныган?
А. Таң империясы Б. Түргөш кагандыгы
В. Чыгыш Түрк кагандыгы Г. Аз жана Чик элдери
Д. Карахаилер кагандыгы

89. Тынкы саясатында Эне-Сай кыргыз мамлекети кайсы негизги максатты көздөгөн?
А. Коңшулар менен тынчтыкта жашоо
Б. Борбордук Азияга өз үстөмдүгүн орнотуу

- В. Экинчи Чыгыш Түрк кагандыгын талкалоо
 Г. Кытайдын үстөмдүгүнөн кутулуу
 Д. Түргөштөрдү талкалоо

90. Кыргыз тарыхындагы 820-жылдагы эң маанилүү окуя катары төмөнкүлөрдүн кайсынысын белгилээр элекер?

- А. Карлуктардын кыргыздарды колдошу
 Б. Аскердик-администрациялык реформалар
 В. Кыргыз ажосунун каган жарыяланышы
 Г. Араб, Тибет менен дипломатиялык байланыш
 Д. Кыргыздардын уйгурларга каршы көтөрүлүшү
91. Эмне үчүн кыргыз ажосунун каган жарыяланышы туура жооп катары тандалды?

- А. Анткени кыргыз кагандыгы көз карандысыздыкка ээ болду
 Б. Анткени Кыргыз кагандыгынан Улуу Кыргыз дөөлөгү түзүлдү
 В. Анткени кыргыздар уйгурларды талкалады
 Г. Анткени кыргыздар борбордук Азияда үстөмдүгүн орнотту
 Д. Анткени кыргыздар Тан империясы менен келишим түздү
92. Түргөштөр негизги күчүн арабдарга каршы багыттоого эмне өбөлгө түздү?

- А. Аскер санынын өсүшү Б. Чыгышты бейтап калтыруу
 В. Арабдардын алысздыгы Г. Экономикасынын өсүшү
 Д. Тан империясынын саясаты

93. Атлах салгылашуусунун тарыхый мааниси эмнеде?

- А. Карлуктардын Орто Азиядагы үстөмдүгүн төмөндөтүү
 Б. Орто Азияда мусулман маданиятынын жайылышына өбөлгө болду

- Г. Карлуктардын Орто Азияга жайгашышына шарт болду
 Д. Карлуктардын талкаланышына

94. Кыргыздар өздөрүнө баш ийген майда урууларды жалпы жонунан кантип аташкан?

- а) салык төлөөчүлөр б) кыштымдар
 в) көз карандылар г) букаралар д) динлиндер
95. Караханийлер мамлекетинде үстөмдүк кылган урууларды аталышы?

- а) чигилдер б) ягмалар
 в) огуздар г) басмылдар д) уйгурлар

96. Караханийлер мамлекетинин башкаруучу династиясы өздөрүн тегин кимге байланыштырышкан?

- а) Ашинага б) Огуз каганга
 в) Афрасиабга г) Умайга д) Алан Гаого

97. Караханийлер мамлекетинин негиздөөчүсү?

- а) Сагук Буура хан б) Алп Эр Тоңа
 в) Муса г) Сулайман д) Огулчак Кадыр хан

98. Караханийлер мамлекети деген аталышты тарых илимине кайсы окумуштуу киргизген?

- а) В.В. Григорьев б) В.Я. Бутанаев
 в) А.Н. Бернштам г) В.Е. Худяков д) В.В. Радлов

99. «Түркий тилдер сөз жыйнагынын» авторун белгилегиле?

- а) Махмуд Кашгари б) Аль-Истахри
 в) Гардизи г) Ж. Баласагын д) Жамал Карши

100. Орто кылымдардагы Баласагун шаары кайсы аймакта жайгашкан

- а) Токмок шаарынын жанында б) Таласта
 в) Ысык-Көлдө г) Ошто д) Кашкар шаарында

101. «Кут алчу билим» эмгектин автору?

- а) Жусуп Баласагын б) Махмуд Кашгари
 в) аль-Истахри г) Абд Насир Фараби д) Т. Марвази

102. Караханийлер мамлекетинде ислам дини расмий дин болуп кимдин учурунда жарыяланган?

- а) Муса Байташ б) Сагук абд аль-Керим Карахан
 в) Ибрагим Табгач хан г) Наср ибн Али
 д) Огулчак Кадыр хан

103. Караханийлердин өкүмдары Наср ибн Али Бухараны Саманийлерден кайсы жылы биротоло тартып алган?

- а) 990-ж. б) 992-ж. в) 996-ж. г) 999-ж. д) 997-ж.

104. Өзгөн архитектуралык эстелиги кайсы кылымда курулган?

- а) XI-XII к. б) V-VII к. в) X к. г) XIII-XIV к. д) IX-X к.

105. Караханийлер мамлекетинде мамлекеттик жерлер кандайча аталган?

- а) икта б) дивани
 в) султандын (хакандын жерлери) г) вакуфтук
 д) жеке менчик жерлер

106. «Кут алчу былим» эмгеги үчүн Жусуп Баласагынни кандай даража ыйгарылган?

- а) ордо башы
- б) битигчи
- в) таюну
- г) хас хажиб
- д) элиг

107. Махмуд Кашгаринин «Диван ат-турк» эмнени изилдөөгө алган?

- а) түрк элдердин тарыхын
- б) түрк элдеринин тилдерин
- в) түрк элдеринин каада-салттарын
- г) түрк элдеринин маданиятын
- д) түрк элдеринин диний ишенимдерин

108. Ляо империясы чжурчжендер тарабынан кайсы жылы талкаланган?

- а) 1125-ж. б) 1134-ж. в) 1141-ж. г) 1158-ж. д) 937-ж.

109. Кара-кытайлар хандыгын негиздеген Елүй Дашинин титулу?

- а) жабу б) хан в) каган г) ажо д) гурхан

110. Кара-кытайлардан бийликти күч менен тартып алган найман ханзадасы ким болгон?

- а) Күчлүк
- б) Султан Санжар
- в) Юсуф Кадыр хан
- г) Таян хан
- д) Буйрук

111. Найман ханзадасы Күчлүк Өзгөндү кайсы жылы багындырган?

- а) 1208-ж. б) 1210-ж. в) 1214-ж. г) 1218-ж. д) 1206-ж.

III. КЫРГЫЗДАР МОНГОЛ ИМПЕРИЯСЫНЫН МЕЗГИЛИНДЕ

112. Улуу монгол империясы кайсы жылы негизделген?

- а) 1155-ж. б) 1164-ж. в) 1206-ж. г) 1207-ж. д) 1218-ж.

113. 1207-жылы монголдорго ыктыярдуу багынып берген кыргыз башкаруучуларынын титулу?

- а) каган б) ажо в) инал г) бек д) або

114. 1218-жылдагы монголдорго каршы кыргыздардын көтөрүлүшүн ким жетектеген?

- а) Курлун б) Урус-инал в) Олобек тегин г) Элик –Темир д) Атырак

115. 218-жылы кыргыздар монголдорго каршы эмне үчүн көтөрүлүш чыгарышкан?

- а) монголдор туматтардын көтөрүлүшүн басуу үчүн кыргыздардан аскер талап кылган
- б) монголдордун салыктары кескин жогорулаган
- в) монгол эзүүсү күчөгөн
- г) монголдор кыргыздардан сулуу кыздарды берүүнү талап кылган

116. Монгол чанкын доорундагы енисейдеги кыргыз уруулары жөнүндө жазган тарыхчы ?

- а) Рашид ад- Дин б) Истахри
- в) Гардизи г) Сейф ад-Аксыкенди д) Жувеини

117. Эмне үчүн XIII кылымдын башында Чынгызхан аскерлери жана XVIII-XIX кылымдардын башында кокон башкаруучулары кыргыздарды басып ала алышкан?

- А. Басып алуучулар салык чогултбашын убада кылышкан
- Б. Кыргыздар өздөрү чет мамлекеттин карамагына өтүү демилгесин көтөрүшкөн

В. Кыргыз урууларында биримдик жок болгон

Г. Кыргыз башкаруучулары элдик көтөрүлүштөн коркушуп, өздөрү басып алуучуларга баш ийип беришкен

118. 1218-жылы монголдор кайсы аймакты толугу менен каратып алган?

- а) Жети-Суу менен Борбордук Теңир-Тоону
- б) Орто Азияны

- в) Енисей кыргыз кагандыгын
г) Алтайды
д) Хорезмди
119. 1269-жылы Таластагы курултайда кайсы мамлекет негизделген?
а) Алтын Ордо б) Хайду в) Ак Ордо г) Моголистан
д) Алмалык хандыгы
120. Баскынчылык согуштардан баш тартып мамлекеттин өнүгүүсү үчүн реформалардын жүргүзгөн монгол хандарынын бири?
а) Хайду б) Хубилай в) Угедей г) Мунке
д) Арык Бука
121. 1275-1276-жж. Хубилайга каршы көтөрүлүштөн жеңилген соң кыргыздар каякка көчүрүлгөн?
а) Манжурияга б) Монголияга
в) Теңир-Тоого г) Енисейге д) Иртыштын боюна
122. 1348-жылдагы Моголстан мамлекетинин негиздөөчүсү?
а) Тоглук-Темир б) Амир Темир
в) Эмир Пуладчи г) Хусейнд д) Илияс-Кожо
123. 1354-жылы кабыл алынган Моголстандын мамлекеттик дини?
а) христиан б) ламаизм в) манихейизм г) ислам
д) теңирчилик
124. Моголстан менен Мавереннахрдын ортосундагы «Ылай салгылашуусу» качан жана каякта болгон?
а) 1365-жылы Ташкенттин жанында б) 1362-ж. Бухарада
в) 1360-ж. Самарканда г) 1365-ж. Ошто
д) 1370-жылы Теңир-Тоодо
125. Тимурдун бийлик кылган жылдары?
а) 1370-1405-жж. б) 1375-1405-жж.
в) 1400-1489-жж. г) 1371-1405-жж. д) 1365-1405-жж.
126. 1395-жылы Тимурдан жеңилген Алтын Ордонун ханы?
а) Батый б) Ордо в) Ногой г) Өзбек д) Токтомуш
127. 1371-ж. Амир Тимур Кыргызстандын кайсы аймагына жортуул жасаган?
А) Ысык-Көлгө б) Ошко в) Өзгөнгө г) Таласка
д) Чүйгө
128. Мухамед Хайдардын «Тарихи-и Рашиди» эмгегинде Моголстандын токой арстандары» деп кайсы эл аталган?
а) кыргыздар б) дууглактар
в) түрктөшүп кеткен монголдор г) баариндер д) баарластар
129. Кыргыздардын XV кылымдын аягында XVI к. башында Алайдан Теңир-Тоого көчүп келишине эмне себеп болгон?
А. Жуңгар хандыгынын кысымы
Б. Уйгур кагандыгынын жеңил чыгуусу
В. Аларды хулиа хана көчүргөн
Г. Алар Чынгыз ханга баш ийүүнүн каалаган эмес
130. Аксак Тимурдун небереси Улукбектин Теңиртоого жортуулу кайсы жылга туура келет?
а) 1399-ж. б) 1405-ж. в) 1435-ж. г) 1425-ж. д) 1390-ж.
131. XVI к. 70-жылдарында Орто Азияга жана Казакстанга көчүп салган ойротторго каршы күрөшкөн моголдордун башчысы?
а) Ахмед хан б) Халил Султан
в) Жунус г) Эсен Бука д) Жакан шах
132. Могол доорундагы кыргыздардын «алгачкы ханы»?
а) Жунус б) Ахмед
в) Мухамед Кыргыз г) Эсен Бука д) Султан Халил

IV. КЫРГЫЗДАРДЫН ЭТНОГЕНЕЗИ

133. Кыргыздар эң байыркы эл экендигин кайсы булак аркылуу далилденди?

- А. Археологиялык табылгалар
- Б. Санжыра, уламыштар
- В. Жазма булактар
- Г. Заттык эстеликтер
- Д. Этнографиялык булактар

134. Кыргыз этнониминин келип чыгышын тотемге байланыштырган элдик божомол:

- А. Санжыра
- Б. Мажму ат-таварих
- В. Насаб-наама
- Г. Геральдика
- Д. Генеалогия

135. Акыркы такталган маалымат боюнча кыргыздардын байыркы журту кайсы аймак болуп эсептелди?

- А. Эне-Сай өрөөнү
- Б. Чыгыш Теңиртоо
- В. Түндүк Монголия
- Г. Хыргыз-Нур көлү
- Д. Алтай өрөөнү

136. Кыргыздардын “Манас” эпосу IX-X кылымдарда, ал эми славяндардын “Игордун кошуу жөнүндө сөз” поэмасы XII к. найда болгон. Аталган адабий чыгармаларда кандай жалпылык бар?

- А. Душмандарды жеңүү максатында биригүү идеясы
- Б. Мурдагы жеңилгендердин ордуна согуштук жеңишке ээ болуу үчүн күрөшүү идеясы
- В. Башкы каармандардын курман болгондугу жөнүндө баян куруу
- Г. Башка өлкөлөргө жасалган саякаттар жөнүндө баян куруу

137. Төмөн жакта келтирилген варианттардын кайсынысы биринчиси араб жана фарс тили менен катар адабий колдонууга түркий тилди киргизген акын, экинчиси түркий тилдердин диалектилерин изилдеген окумуштуу болгон замандаштардын аттарын камтыйт?

- А. Фирдоуси жана Бируни
 - Б. Баласагын жана Кашгари
 - В. Файзи жана Аль Фараби
 - Г. Омор Хайям жана Ибн Сина
138. Кыргыздар Орто Азиядагы эң байыркы элдердин бири деген тыянак кимге таандык?

- а) В.В.Бартольд
- б) Н.Я.Бичурин
- в) С.Абрамзон
- г) Радлов
- д) Ч.Валиханов

139. Кыргыздар жөнүндөгү эң алгачкы маалымат кайсыл булактын эмгегинде жазылган?

- а) Фань Е
- б) Бань Гу
- в) Сыма Цянь
- г) Геродот
- д) Чжан Цянь

140. «Бянь-и-дянь» аттуу кытай тарыхый булагында кыргыздар кантип аталган?

- а) геунь
- б) гянгун
- в) цюу
- г) хягас
- д) кыргур

141. Кыргыздардын улут катары калыптанышы кайсы учурга туура келет?

- а) XIV к.
- б) XV к. аягы – XVI к. башы
- в) XVI к. аягы
- г) XVII к.
- д) XVIII к.

142. Кыргыздарды байырган эле Теңир-Тоодо жашаган автохондуу эл деген пикирди кайсы окумуштуу айткан?

- а) Г.Ф.Миллер
- б) Л.Н.Гумилев
- в) В.В.Радлов
- г) М.Б.Жамгырчинов
- д) Н.А.Аристов

143. Санжыра боюнча кыргыздардын “оң канат” уруу бирикмелеринин тобу кимден башталат?

- а) Тагай бий
- б) Долон бий
- в) Ак уул
- г) Куу уул
- д) Чамансур

144. Санжыра боюнча кыргыздардын “сол канат” уруу бирикмелеринин тобу кимден башталат?

- а) Тагай бий
- б) Долон бий
- в) Ак уул
- г) Куу уул
- д) Чамансур

145. Мухаммед Кыргыздын кыргыз санжыралындагы аталышы?

146. XVI кылымда кыргыз урууларынын «оң» жана «сол» канаттарын бириктирген инсан?

- а) Мухаммед Кыргыз
- б) Жунус хан
- в) Ахмед хан
- г) Султан Саид хан
- д) Шейбани хан

V. XIV-XVIII КЫЛЫМДАРДАГЫ КЫРГЫЗСТАН

147. 1524-жылы Мухамед кыргыз моголдорго каршы биргеликте күрөшүү үчүн казактардын кайсы ханы менен жашыруун сүйлөшүүлөрдү жүргүзгөн?
а) Касым хан
б) Султан Гирей
в) Тахир хан
г) Хак-Назар
д) Таукел хан
148. XVII кылымдын баш жагында Ташкенттин акими болгон кыргыз бийи?
а) Манап бий
б) Жарбаң батыр
в) Маматкул бий
г) Көкүм бий
д) Дөөлөс батыр
149. Жунгар хандыгы кайсы жылы түзүлгөн?
а) 1627-ж. б) 1635-ж. в) 1643-ж. г) 1644-ж. д) 1652-ж.
150. 1658-жылдагы өзбек, казак, кыргыздардын биргеликте калмактар менен болгон согушу кайсыл жерде жүргөн?
а) Талас өрөөнүндө б) Самарканда в) Жаркентте г) Сайрамда д) Бухарада
151. «Казак кайың сааганда, кыргыз Ысар киргенде» деген ылакан эмне окуяга байланыштуу?
а) Темирландын басып алуусуна
б) Жунгарлардын кол салуусуна
в) Моголдорго каршы күрөшкө
г) Шейбаниддердин басып киришине
д) Цинь империясынын кол салуусуна
152. XVII к. 30-жылдарынан баштап Теңир-Тоо кыргыздарына коркунуч туудура баштаган хандык.
а) Орусия империясы
б) Цин империясы
в) Кокон хандыгы
г) Жунгар хандыгы
153. Теңир-тоолук кыргыздардын бир бөлүгү жунгар жортуулунан (1727-1745-жж.) катуу кыргынга дуушар болуп, кайсы тарапка жер которушкан?
а) Алай, Гисар, Фергана өрөөнүнө
б) Чыгыш Түркстанга
в) Жети Сууга
г) Бухарага
д) Алтайга
154. XVIII кылымдын экинчи жарымында Юсуф Кожонун калмактарга каршы күрөшүнө жардам көргөзгөн кыргыз бийи?
а) Суранчы бий
б) Кубат бий
в) Ажы бий
г) Тайлак баатыр
д) Бирназар бий

155. Эр Табылды эпосунда кандай окуялар баяндалат?

- а) кыргыздар менен моголдордун согушу
б) кыргыздардын калмак баскынчыларына каршы күрөшү
в) кыргыз-казак чабыштары
г) кыргыздардын Цин баскынчыларына каршы күрөшү
д) кыргыздардын Чыгыш Түркстандагы кожолор кыймылына каршы күрөшү
156. Кокон хандыгынын негиздөөчүсү?
а) Шахрух бий б) Шералы хан в) Алим хан г) Акбото бий д) Ирдана бий
157. Кыргыз бийи Кубат бий 1754-жылы Кокон башкаруучусу Ирдана бий менен биргеликте кайсы жакка жортуул уюштурушкан?
а) Карагегинге б) Бухарага в) Кашкарга г) Оро Төбөгө д) Ташкентке
158. Кокон хандыгынын мезгилиндеги дыйканчылыктан алынуучу салыктын түрү?
а) хараж б) адал зекет в) түндүк зекет г) аскер салыгы д) үшүр
159. Кокон хандыгынын мезгилинде жеке менчикке берилген жер аянты эмне деп аталган?
а) мүлк б) ашляк в) вакуф г) арендалык жер д) диван
160. 1868-жылы Борбордук Теңир-Тоодо кайсы чеп курулган?
а) Куртка чеби б) Нарын чеби
в) Ат-Башы чеби в) Шырдакбектин чеби
161. 1758-жылы Тениртоолук кыргыздарда кандай маанилүү окуя болгон?
а) Жунгарлардын чабуулунан качкан Тениртоолук кыргыздар мекенине кайтып келген.
б) Жунгар жоокерлери менен катуу салгылашуу болгон
в) Кыргыз-казак чабышы болгон
г) Кыргыздарды Жунгарлар талкалаган
д) Кытайдан кыргыздар кайтып келген
162. 1758-жылы Пекинге элчиликке барган кыргыз бийи?
а) Качыбек бий б) Черикчи бий
в) Абрахман Кучаков г) Бирназар бий д) Муса бий

163. «Жайыл кыргыны» кайсы учурда болгон?

- а) Жунгар баскынчыларынын кол салуусунда
- б) Кокон ханы Ирданын кол салуусунда
- в) Аблай хандын кол салуусунда
- г) Цинь баскынчыларынын кол салуусунда
- д) Кененарынын чапкыны учурунда

164. 1885-жылы Манас эпосунун үзүндүлөрү кайсы тилде жарык көргөн?

- а) орус б) немец в) араб г) татар д) француз

165. Жусуп кожо ким болгон?

- а) Жунгар ханы
- б) Кокон хандыгынын аскер башчысы
- в) кыргыздардын бийи
- г) Чыгыш Түркстандагы кожолор кыймылынын жетекчиси
- д) Циндик башкаруучу

166. Кыргызстандын аймагында «Бабурдун үйү» деп аталган тарыхый эстелик кайсы жерде жайгашкан?

- а) Арстанбап
- б) Сулайман тоосунда
- в) Кожо-Бакырган -Сайда г) Өзгөндө д) Шахимардандын жанында

167. Кокондун башкаруучусу Ирдана бий менен бирге Орто Төбөгө жортуулга катышкан кыргыз бийи?

- А) Ажы бий б) Ак Бото бий в) Кубаг бий г) Атаке бий г) Маматкул бий

168. Россияга жиберген алгачкы кыргыз элчилиги кайсы жылы жиберилген?

- а) 1770-ж. б) 1785-ж. в) 1786-ж. г) 1788-ж. д) 1789-ж.

169. XVI кылымдын кайсы жазуу эстелигинде биринчи жолу кыргыздын баатырдык эпосу «Манас» эскерилет?

- а) «Бабур-Намэ» б) «Фархад жана Ширин»
- в) «Маджму ат-Таварих» г) «Тарихи-и Рашиди»
- д) «Нафахат-Ул-Унес»

170. Кыргыздардын Түштүк аймагын Кокон хандыгы кайсы жылы караткан?

- а) 1762-1821-жж. б) 1762-1764-жж. в) 1762-1770-жж. г) 1762-1809-жж.

171. 1721-жылы Кокон хандыгын баскынчылыгына каршы Котмен-Төбөлүк кыргыздарынкүрөшүнүн жетекчиси?

- а) Ажы бий б) Арзымат бий в) Кубаг бий г) Маматкул бий д) Сагыке

172. Бишкек чеби качан негизделген?

- а) 1825-ж. б) 1824-ж. в) 1877-ж. г) 1899-ж. д) 1875-ж.

173. Россия империясы XIX кылымдын 60-жылдары өзүнө Түндүк Кыргызстанды кошуп алган соң, Кокон хандыгы менен инсандык келишим түзүп, Түштүк Кыргызстан менен Фергана өрөөнү анын карамагына калтырган. Ал эми 1876-жылы ал Кокон хандыгын жок кылып, анын карамаандыгылардын биригишүнүнү деп жарыялаган. Төмөндөгүлөрдүн кайсынысы буга себеп болгон?

А. Адагенде Түштүк кыргызстан Россияга кошулууга каршы болгон

Б. XIX кылымдын 60-жылдары Кокон хандыгы Россиянын али күчтүү каршылашы болуп, XIX кылымдын 70-жылдары алсырап кеткен

В. 1876-ж. Кокон ханы өз ыктыяры менен тактысынан баш тартып, башкарууну Россиянын колуна өткөрүп берген

Г. Чыгыш маслеси баюнча Англия менен болгон тирешүү Россиянын пайдасына өзгөргөнгө чейин ал Кокон хандыгын бузгундук (ортомчу) аймак катары сактап турган

174. XIX кылымдын биринчи жарымындагы чет элдик баскынчыларга каршы активдүү күрөш жүргүзгөн Ички Түндүк-Тоолук кыргыз баатыры?

- а) Жанболот батыр б) Жайыл баатыр
 - в) Атаке баатыр г) Тайлак баатыр д) Бүргө баатыр
175. 1839-жылдагы Чыгыш Түркстандагы Цинь баскынчыларына каршы күрөштө Тайлак баатыр кимди колдогон?

- а) Жусуп Кожону б) Зия ад Дин
- в) Жахангирди г) Жаангер кожону д) Суранчы бий

176. Кокон хандыгы каратып алган кыргыз жерлерине кандай максатта чептерди курган?

- а) маданий борбор
- б) соода борбору катары
- в) административдик борбор катары

- г) Кудаяр хан тарабынан
д) Насирдин бек тарабынан
- 184. 1875-1876-жж. камтыган элдик көгөрүлүштүн экинчи тобу мүнөзү боюнча:**
- а) антифеодалдык жана антиколониалдык
б) антифеодалдык
в) антиколониалдык
г) Кудаяр ханга каршы
д) буржуазиялык
- 185. Падыша Александр II Кокон хандыгынын жоюлушу жөнүндөгү указга кол коюшу?**
- а) 1876-жылы 19-февраль
б) 1875-жыл 12-январь
в) 1874-жылы 25-январь
г) 1876-жылы 3-июнь
д) 1874-жылы 3-март
- 186. Кененсары менен кыргыздардын чечүүчү өңгөйлөшүүсү кайсы жерде болгон?**
- а) Ала-Арча капчыгайында
б) Талас дарыясында
в) Мыкандын Кара Суусунда
г) Боом капчыгайында
д) Ысык-Көлдүн жээгинде
- 187. Кененсарыга каршы согушта Ормон хан кимдин тактикасын колдонгон?**
- а) Чыңгыз хандын
б) Темирландын
в) Бабурдун
г) Эр Эшимдин
д) Тайлак баатырдын
- 188. 1877-жылы Тенир-Тоо чөлкөмүндө кандай окуя болгон?**
- а) Кытайдан дунган качкындары көчүп келишкен
б) Нарын, Жумгал кыштактары пайда болгон
в) Нарындын чек арасы чындалып, аскер сепилдери курулган
г) Тенир-Тоолук кыргыздар өз ыктыяры менен Орусияга кошулган.
д) «Курмандын мектеби» курулган

- г) аскерлерди жайгаштыруу үчүн
д) туруктуу жашаш үчүн
- 177. Кокон хандыгындагы төмөндөгү жазылган мансаптардан кайсынысы жогору турат?**
- а) парваначы
б) паңсат
в) башкы вазир
г) датка
д) кушбеги
- 178. 1825-жылы Жыргалаң суусунун боюндагы бугу уруусунун бийлеринин курултайында кандай чечим кабыл алынган?**
- А) Россиянын букаралыгына өтүү
Б) Кокон хандыгынын карамагына өтүү
в) өз алдынча хандык түзүү
г) Жети шаар мамлекетинин курамына кошулуу
- 179. XIX кылымда Түндүк Кыргызстандагы башкаруучу аристократия кандай аталган?**
- а) казы
б) бий
в) манап
г) бек
д) эшен
- 180. Кокон ханы Малла хандын башкаруу учурундагы Анжиян вилайетинин акими?**
- а) Алымбек датка
б) Кубат бий
в) Алымкул аталык
г) Ажы бий
д) Нүзүп бий
- 181. 1873-1874-жж. Кокон көтөрүлүшүнүн биринчи мезгили мүнөзү боюнча?**
- а) антифеодалдык
б) антиколониалдык
в) антифеодалдык жана антиколониалдык
г) кыргыз манаптарына каршы
д) буржуазиялык
- 182. Полот хан менен орус аскерлеринин ортосундагы кандуу кармаш жөнүндө «...Азиядагы бейкутчулук ал жерде кырылган элдин жана кесилген баштын санына түздөн-түз байланыштуу» деп жазган ким болгон?**
- а) М.Д. Скобелев
б) К.П. Кауфман
в) Семенов Тянь-Шанский
г) Төлөгөн Касымбеков
д) Колпаковский
- 183. Курманжанта датка наамы ким тарабынан берилген?**
- а) Бухара эмири Музафар тарабынан
б) Шералы хан тарабынан
в) Малла хан тарабынан

VI. КЫРГЫЗСТАН РОССИЯНЫН КУРАМЫНДА

189. Түндүк Кыргызстандагы кайсы уруу формалдуу түрдө биринчи болуп Россия букаралыгына өткөн?

- А) солто б) сарбагыш в) бугу г) саяк д) кушчу

190. 1863-жылы 3-майда Теңир-Тоого аскердик жүрүш жасаган «Кашкар отрядынын капитаны»

- а) Павлок б) Полторацкий в) Панусов г) Проценко д) Г. Загряжский

191. Ормон ханга кокондуктар кандай даражаны ыйгарышкан?

- А) паңсат б) миң башы в) датка г) куш беги д) парваначи

192. 1862-жылы Түндүк Кыргызстандагы кайсы уруу кокондуктарга каршы көтөрүлүп Россияга кошулган?

- а) бугу б) саяк в) черик г) солто д) саруу

193. Түндүк Кыргызстан Орусияга толугу менен кайсы жылы каратылган?

- а) 1861-1865-жж. б) 1862-1866-жж.
в) 1863-1868-жж. г) 1859-1864-жж. д) 1873-1877-жж.

194. Россияга каратылгандан кийин Кыргызстан кайсы областтардын аймагына кирген?

- а) Бухара, Хорезм, Хива
б) Алма-Ата, Ташкент, Жамбул
в) Жети-Суу, Сыр-дарыя, Фергана, Самаканд
г) Наманган, Анжиян, Ош
д) Ташкент, Олуя-Ата, Оро-Төбө

195. Түштүк Кыргызстан Россияга кандай жол менен каратылган?

- а) тынчтык жол менен
б) өз ыктыяры менен
в) басып алуу жолу менен
г) Кудаяр хандын орус бийликтеринин тарабына өтүшүнөн кийин
д) 1868-жылдагы Кокон хандыгы менен Россиянын келишиминен кийин

196. 1886-жылдан кийин жергиликтүү отурукташкан калктан милдеттүү түрдө алынган негизги салык?

- а) жер салыгы б) хараж

- в) чөп ооз салыгы г) туяк пул салыгы д) журтчулук

197. Анжиян көтөрүлүшү канчанчы жылы болгон?

- а) 1898-жылы майда б) 1899-жылы апрелде
в) 1898-жылы сентябрда г) 1896-жылы июнда
д) 1897-жылы майда

194. Падышачылык мезгилинде отурукташкан элден бак-дарак, момо-жемиш тигилген, жашылча өстүрүлгөн жерлерден аныктуучу салык:

- а) танаптык б) хараж в) чөп ооз г) туяк пул д) чыгым

195. Анжиян көтөрүлүшү мүнөзү боюнча?

- а) антиколониалдык б) кокустук окуя болгон
в) антифеодалдык г) реакциячыл мүнөздө болгон
д) буржуазиялык

196. 1891-жылы падыша өкмөтү иштен чыккан «Талаа жобосуна» ылайык:

- а) кыргыздар көчүп-конуп жүргөн жерлердин баары мамлекеттик деп эсептелинген
б) кыргыздардын баардык жерлери өздөрүнүн жеке менчигине берилген
в) кыргыздардын жайыттары гана өздөрүндө калган
г) кыргыздарга жер берилбей калган
д) жерлер жеке менчикке таратылган

197. Анжиян көтөрүлүшүнө катышпаган аймактардын бири?

- а) Алай аймагы б) Көгарт өрөөнү
в) Кетмен-Төбө өрөөнү г) Ош аймагы д) Өзгөн

198. Оштогу аскер бөлүгүнө кол салуу үчүн дайрдалган тоңгу өз убагында уез башчысы Зайцевге жеткирген кайсы адамды кыргыздар чыккынчы деп аташкан:

- а) Карабек Хасанов б) Атабек калпа
в) Сатыбай Рахимбаев г) Оморбек Алым уулу
д) Абдылдабек

199. Анжиян көтөрүлүшүн уюштуруу боюнча кыргыздар активдүү катышкан жыйындарды өгкөрүп жана аларга башчылык кылган ким болгон?

- а) Молдо Зиябидин Максым б) Мадали Эшен
в) Чыбыл болуш г) Өмүрбек датка
д) Шадыйбек Шергазы уулу

200. Анжиян көтөрүлүшүнө катышты деп, жалаа менен Сибирге айдалган кыргыз акыны?

- а) Токтогул
- б) Тоголок Молдо
- в) Эшмамбет
- г) Жеңижок
- д) Барпы

201. Анжиян көтөрүлүшүнүн жетекчиси, Орто Азиялык Мукамбек Муккиддин “Накша-бенду” диний уюмунун эшени ким болгон?

- а) Мадали Дукчи
- б) Зиябидин Максым уулу
- в) Омурбек датка
- г) Чыйбыл
- д) Шадыбек Шергазы уулу

202. 19 жаштан 43 жашка чейинки эркектерди аскер иштерине мобилизациялоо жөнүндөгү Падышанын указы качан чыккан?

- а) 1916-жылы 5-май
- б) 1916-жылы 4-июнь
- в) 1916-жылы 4-июль
- г) 1914-жыл 15-июнь
- д) 1916-жылы 25-июнь

203. 1916-жылы көтөрүлүш чыгарган кыргыздарга каршы ири жазалоочу чаралардын бири катары генерал-губернатор Куронаткин Ысык-Көл, Кемин, Чүй, Жумгал, Кочкордон кыргыздарды каякка көчүрүүнү караган?

- А) Нарындын тоолуу аймактарына
- б) Таласка
- в) Алайдын тоолуу аймактарына
- г) Ош шаарына
- д) Баткенге

204. Төмөндөгү белгилүү адамдардын кайсынысы Россия империясынын мамлекеттик Думасына мүчө болгон?

- а) Байсары уулу Кыдыр аке
- б) Боромбай Менмурат уулу
- в) Шабан Жантай уулу
- г) Байтик Канай уулу

205. Орусиянын Борбордук Азияга умтулушунда биринчи орунда ... себеп турат

- А. Экономикалык
- Б. Саясий
- В. Маданий
- Г. Экономикалык жана саясий
- Д. Саясий жана маданий

206. Орусия Кыргызстанды каратып алууда ... ээ болмок

- А. Соода жолуна
- Б. Жаратылыш ресурстарына
- В. Чийки заттарга
- Г. Колонияларга
- Д. Чийки заттарга жана соода жолуна

207. Эмне үчүн Атаке баатыр Россияга элчи жөнөтүүгө муктаж болгон?

- А. Кыргыз элинин бейкутугу үчүн
- Б. Соода мамилелерин жөнгө салуу үчүн
- В. Маданий байланышты жөнгө салуу үчүн
- Г. Өзүнүн жеке кызыкчылыгы үчүн
- Д. Экономикалык кызыкчылык үчүн

208. Кыргыз-орус элчиликтеринин натыйжасында ... байланыштар өнүккөн?

- А. Саясий, соода экономикалык
- Б. Материалдык, духовный
- В. Коомдук, саясий байланыштар
- Г. Саясий байланыштар
- Д. Маданий байланыштар

209. 1825-жылы бугу уруусунун бийлеринин курултайында киндай чечим кабыл алынган?

- А. Кокон хандыгына кошулуу
- Б. Орусияга кошулуу
- В. Чыгыш Түркстандагы мамлекетке кошулуу
- Г. Казак хандыгына кошулуу
- Д. Эч бир мамлекетке кошулбоо

210. Ормон эмне максатта хандык тигулду кабыл алган?

- А. Жерин кеңейтүү
- Б. Бирдиктүү мамлекет түзүү
- В. Кокондуктарга каршы күрөшүү
- Г. Жеке бийликке ээ болуу
- Д. Орустарга каршы күрөшүү

211. Качыбек Шералин баштаган бугунун элчилери Омскиге качан келишкен?

- А. 1854-ж. 26-сентябрь
- Б. 1855-ж. 17-январь
- В. 1854-ж. 10-май
- Г. 1854-ж. 20-сентябрь
- Д. 1854-ж. 2-сентябрь

212. 1855-жылы 17-январда Түндүк Кыргызстанда кандай окуя болгон?

- А. Сарыбагыш-бугу чабышы
- Б. Бугулардын Россияга өтүшү
- В. Кокондуктарга каршы күрөш
- Г. Боромбайдын хан көтөрүлүшү
- Д. Ормон хандын өлүмү

213.1867-ж. чейин орус бийлигине каршылык көрсөткөн сарбагыш уруусунун бир бөлүгүн жетектеген адам?
А. Уметаалы Ормон уулу Б. Турдумамбет Тоймат уулу
В. Боромбай Меңмураг уулу Г. Жаңгарач баатыр
Д. Осмон датка

214. Черик уруусунун Россияга өтүшүнө надыша өкмөтү эмне үчүн өзгөчө маани берген?

- А. Соода жолдорун камсыз кылуу үчүн
- Б. Башка урууларга үлгү болуш үчүн
- В. Чыгыш Түркстандын басып алуу үчүн
- Г. Жаратылы ресурстарына ээ болуу үчүн
- Г. Ал жердин маданиятын үйрөнүү үчүн

215. Түндүк Кыргызстан Россияга ... аркылуу каратылган.

- А. келишим, кандуу басып алуу
- Б. келишим, бүтүм, куралдуу басып алуу
- В. Келишим

Г. Куралдуу басып алуу

Д. Тынчтык жол менен

216. 1873-1876-жж. көтөрүлүштүн экинчи мезгили... каршы күрөшү менен өзгөчөлөнөт

А. Кудаяр хандын эзүүсүнө

Б. Орус колонизаторлоруна

В. Кокон хандыгына жана орус колонизаторлоруна каршы

Г. Кокон хандыгын жоюуга каршы

Д. Жөн гана өзүлөрүнүн турмуш шартын жакшыртуу максатында

217. 1873-1874-жж. көтөрүлүштүн I-мезгилинин мүнөзүн аныктагыла?

А. антикокондук

Б. антифеодалдык

В. антиколониялык

Г. улуттук

Д. колониялизмге каршы

218. "Газават" урааны-бул...

А. Кокон хандыгынын толук кез карандысыздыгы үчүн болгон ураан

Б. Кокон хандыгынын орустарга каршы урааны

В. Көтөрүлүшчүлөрдүн теңчилдик үчүн урааны

Г. Эч кандай ураан чакырык болгон эмес

Д. Ислам динин жайылтуу урааны

219. «Азиядагы бейкутчулук, ал жерде кырылган элдин ийни кесилген баштын санына түздөн-түз байланыштуу»,-деп таанган орус генералы.

А. К.П.Кауфман Б. М.И.Ионов

В. М.Д.Скобелев Г. А.Г.Калшаковский Д. Генерал Черняев

220. Кокон хандыгын жоюу жөнүндөгү надышанын указы

А. 16-март 1875-ж Б. 28-январь 1878-ж.

В. 1-март 1876-ж. Г. 19-февраль 1876-ж. Д. 19-февраль

1877-ж.

221. Эмне үчүн Курманжан датка орустарга каршылык көрсөткөн эмес?

А. элдин бейкуттуу үчүн

Б. жеке кызыкчылыгы үчүн

В. балдарынын кызыкчылыгы үчүн

Г. орустарга кошулуу үчүн

Д. эч кандай кызыкчылыкты көздөгөн эмес

222. Россиянын Түштүк Кыргызстанды каратууда өмөндөгүлөрдүн кайсы вариантынын тиешеси жок?

А. Каратуунун кандуулугу

Б. Элдин өз каалоосу менен кошулуусу

В. Басып алуучулук мүнөзү

Г. Прогрессивдүү элдик боштондук мүнөзү

Д. Көтөрүлүшкө ар улуттун өкүлдөрүнүн катышышы

223. Кыргызстандын Россияга каратылышынын оң жактарынын белгиле:

I. Уруулук кагылыштар токтогон

II. Калк отурукташа баштаган

III. Кыргыздар жеринен айрыла баштаган

IV. Экономиканын өнүгүүсүнө шарт түзүлгөн

а. I, II, IV б. II, III, IV в. I, IV, II г. II, III, IV д. I, II, III, IV

224. Кыргызстан Россияга каратылгандан кийин ... абалда болгон.

А. жарым колониялык Б. колониялык

В. колония болгон эмес Г. көз карандысыз

Д. доминиондук абалда

225. Кыргызстанды административдик аймактык бөлүштүрүүдө эмнеге чек коюлган?
А. уруулук чыр-чатактардын токтошуна жана бийликтин башаламандыгына

Б. уруулардын орустарга каршы күрөштөрүнө
В. ар кандай көтөрүлүштөрдүн чыгышына
Г. уруулардын башка улуттар менен байланышына
Д. Бирдиктүү мамлекеттин түзүлүшүнө

226. Харадж – бул ...

А. Багбанчылыктан алынуучу салык
Б. Эгинден алынуучу салык
В. Жайыттан алынуучу салык
Г. Малдан алынуучу салык
Д. Ар бир түтүндөн алынуучу салык

227. Төмөндөгүлөрдүн ичинен салык саясатынын өзгөчөлүктөрүн танда.

А. Жердин иштетилген же иштетилбегенине карабастан
Б. Түтүн башынан алынуучу салык
В. Натуралай төлөө
Г. Акчалай төлөө
Д. Малдан алынуучу салык

228. Кыргызстандагы 1916-жылдагы көтөрүлүш мүнөзү боюнча?

а) демократиялык
в) улуттук-боштондук кыймыл
д) буржуазиялык
б) антифеодалдык
г) реакциячыл мүнөздө

229. 1916-жылы 10-июлда Жети-Суу областынын ар кыл элинин өкүлдөрү катышкан Каман-Карагай деген жерде өткөн жыйындын чечими эмне жөнүндө болгон?

а) аскерге киши бербөө, керек болсо курал алып падыша бийлигине каршы күрөшүү
б) падыша өкмөтүнүн да, көтөрүлүшчүлөрдү да колдобоо жөнүндө
в) падыша өкмөтүн колдоо жана жардам берүү
г) Аскерге киши берип, тынч жашоо
д) Кытайга качуу

230. 1916-жылы Түндүк Кыргызстанда кайсы аймагында биринчи болуп көтөрүлүш чыккан?

а) Пишпекте
б) Кочкордо
в) Нарында
г) Караколдо
д) Кеминде

231. Кочкор өрөөнүндөгү 1916-жылдагы көтөрүлүштүн негизинеси?

а) Ыбрайым Төле уулу
б) Норузбай уулу
в) Кыдыр аке
г) Канаг Убуке уулу
д) Мөкүш Шабдан уулу

232. Түркстан генерал-губернатору А.Н. Куропаткиндин 1916-жылдын 12-августундагы буйругу?

а) кыргыздардын жерлерине орус келгиндерин орурдукаштыруу
б) аскер талаа сотторун түзүү
в) көтөрүлүшкө чыккандардын жазасын жеңилдетүү
г) көтөрүлүшчүлөрдү таптакыр жок кылуу
д) жазалоочу отряддарды түзүү жөнүндө

233. Россия империясындагы капитализмдин өнүгүүсү менен XIX кылымдын экинчи жарымында кыргыз коомунда кандай жаңы таптар түзүлө баштаган?

а) феодалдар жана дыйкандар
б) соодагерлер жана кулактар
в) буржуазия жана жумушчулар
г) манаптар жана букаралар
д) бийлер жана мандикерлер

234. Кыргыздар 1916-жылдагы көтөрүлүш учурунда кайсы өлкөгө качууга аргасыз болушкан?

а) Түркияга
б) Монголияга
в) Кытайга
г) Афганистанга
д) Россияга

235. Улуттук боштондук көтөрүлүштүн чыгышына төмөндөгүлөр себеп болгон:

I. колониалдык саясат;
II. орус колонизаторлорунун эзүүсү;
III. улуттук теңсиздик;
IV. социалдык теңсиздик;

А. I, II, IV
Б. I, II, III, IV
В. I, II, III, IV
Г. I, II, III, IV

236. Түндүк Кыргызстандагы көтөрүлүштүн өзгөчөлүктөрү кайсылар?

А. Жакшы куралданып, уюшулган, бирдиктүү
Б. Кыргыздар менен бирге башка улуттардын катышышы

- В. Көтөрүлүш башчыларынын аскер ишин жакшы билгендиги
 Г. Көтөрүлүшкө жалаң кедей катмарлардын катышышы
 Д. Көтөрүлүшкө келгин дыйкандардын башчылык кылышы
- 237. Көтөрүлүштүн тарыхый маанисин белгилегиле**
 I. ар түрдүү улуттардын биргелешип күрөшүүсүнө;
 II. жергиликтүү элдин колонизаторлордун саясатын колдоосуна;
 III. улуттук аң-сезимдин өсүшүнө;
 IV. жаңы кубаттуу боштондук күрөшүнүн бышып жетилишине
- А. I, II, IV б. I, II, IV в. I, II, III г. II, III, IV д. I, II, III, IV
- 238. Материалдык маданият бул...**
 А. Диний ишенимдер, каада салттар, элдик оозеки чыгармачылык
 Б. Турак жайы, кийим-кечеси, тамак-ашы, үй буюмдары, унаалары
 В. Тамак-ашы, үй буюмдары, каада салты
 Г. Каада салттары, духовный маданияты
 Д. Оозеки чгармачылык, турак жайы, кийим кечеси
- 239. XVIII-к. акырында Кыргыздардын турак жайы, кийим кечесинде өзгөрүүлөргө учураганын аныктагыла**
 А. Коңшу элдер менен болгон байланыштын күч алышы
 Б. Россияга каратылгандан кийин кыргыздардын турмуш деңгээлинин жакшырышы
 В. Колониялык эзүүнүн күч алышы
 Г. Соода сатыктын жакшы жолго коюлушу
 Д. Кыргыздардын башка элдер менен болгон байланышынын күч алышы
- 240. Ал чыгармаларында социалдык, таптык мамилелер талдоого алып, эркиндик, теңчилдик идеяларын жогору койгон.**
 А. Женижок Өтө уулу Б. Калмырза Сарпек уулу
 В. Барпы Алыкулов Г. Токтогул Сатылганов
 Д. Калыгул Бай уулу
- 241. “Жаныш-Байыш”, “Курманбек”, “Эр Табылды” кенже эпостору төмөндөгү окуяларды чагылдырат:**
 А. Жоокерчилик замандагы кыргыз элинин баатырдык күрөшү
 Б. XVII-XVIII-кк. кыргыз элинин ойрот баскынчыларга каршы күрөшү
 В. Экологиялык тең салмактуулукту сактоо проблемасы

- Г. Элдин философиялык көз карашын
 Д. Кыргыз элинин кытайлар менен кагылышын
- 242. Ал XVIII-к. Кыргыз философиясына, чечендик өнөрүнө терең из калтырган...**
 А. Калыгул Бай уулу Б. Арстанбек Буйлаш уулу
 В. Молдо Нияз Г. Молдо Кылыч Шамыркан уулу
 Д. Женижок Өтө уулу
- 243. Орус падышачылыгы Кыргызстанда орус -тузем өкмөттөрүн ачкан максаты...**
 А. жергиликтүү калктын сабатсыздыгын жоюу
 Б. кыргыз жана орус элдерин жакындатуу
 В. уездик администрацияга кызматкерлерди дайрдоо
 Г. аскер адистерин дайрдоо
 Д. жергиликтүү элди орусташтыруу максатында
- 244. Падыша өкмөтү Кыргызстанда илимий изилдөө үчүн көп каражаттарды болгон. Себеби...**
 А. Кен байлыктарга ээ болуу
 Б. Улуу Британия менен атаандашуу
 В. Соода жолуна ээ болуу максатында
 Г. Кыргыз элинин билимдүүлүгүн жогорулатуу
 Д. Жаңы жерлерди өздөштүрүү максатында
- 245. Кыргызстан Россияга каратылышынын прогрессивдүү жагы:**
 I. Улуттук жазуу жаңы дөңгөздө өнүгө баштаган;
 II. Кыргыз элинин агартуу ишине көңүл бурулган;
 III. Кыргызстандын тарыхын, этнографиясын, фольклорун, кен байлыктарын изилдөө башталган;
 А. I, II б. I, III в. II, III г. I, II, III д. Туура жооп жок
- 246. Саналган окуялардын кайсынысы баарысынан мурда болгон?**
 а) Кокон хандыгы Россияга вассалдык кез карандылыкка дуушар болду
 б) Сарыбагыштар Россиянын курамына өз ыктыяры менен киришти
 в) Байтик-баатыр баштаган чүйлүк кыргыздардын кокондуктарга каршы көтөрүлүшү
 г) Алайлык жана оштук кыргыздардын кокондуктарга каршы кириши көтөрүлүшү

д) Алайлык кыргыздарды Россиянын курамына киргизүү
247. XX кылымдын башындагы Кыргызстандын саясий жана экономикалык абалын аныктагыла?
а) суверендүү болгон;

б) Кыргызстан жарым колония болгон;
в) Россиянын өнө жайынын чыйки затын толуктоочу жана товарын өткөрүүчү базарга айланды (толук колония);
г) Кыргызстан феодалдык мамлекет эле;
д) Кыргызстанда капиталисттик мамилелер тез өнүгө баштады;

248. Кайсы бийлик колониячыл эзүүнү жоюу жана улуттук теңчилдикти орнотууну көздөгөн?

А. Убактылуу өкмөт Б. Жумушчу, солдаттар Совети
В. Падыша өкмөтү Г. Кыргыз коомдук комитети
Д. Совет бийлиги

249. Убактылуу өкмөттүн реакциячыл саясаты...

А. ар кандай улуттук-демократиялык уюмдарды түзүүгө тыюу салган

Б. 1916-ж. көтөрүлүшкө катышкан качкын кыргыздарга мурда жашаган жерине кайтып келүүгө тыюу салган

В. 1916-ж. көтөрүлүшкө катышкан качкын кыргыздарды мекенине кайтууга жардам берген

Г. 1916-ж. көтөрүлүштүн жетекчилерин камака ала баштаган

Д. Улуттук болуп жаруу, шовинисттик саясатты жүргүзгөн

250. Өз алдынча бирдиктүү түрк мамлекетин түзүү – идеясын көтөрүп чыккан партияны белгилегиле

А. “Алаш” партиясы Б. “Шуро-и-Ислам” партиясы
В. “Туран” партиясы Г. “Солчул эсерлер партиясы
Д. “Букара” союзу

251. 1917-жылдагы Февраль революциясынан кийин Кыргызстандын кайсы аймагында жумушчулар совети түзүлгөн?

а) Нарында б) Караколдо в) Токмокто г) Жалал-Абадда
д) Кызыл Кыяда

252. Февраль революциясынан кийин түзүлгөн Коомдук коопсуздук комитеттери кимдердин кызыкчылыктарын коргогон?

а) буржуазия менен феодалдардын
б) жумушчулар менен дыйкандардын

в) орус келгиндеринин
г) жергиликтүү элдердин
д) падышанын жактоочуларын

253. Февраль революциясынан кийин Пишпектеги аткаруу комитети качан түзүлгөн?

а) 1917, март б) 1917, февраль
в) 1917, октябрь г) 1917, январь д) 1917, июнь

254. 1917-жылы Кыргыз коомдук комитети биринчи жолу кайсы жерде түзүлгөн?

а) Сүлүктү б) Ош в) Каракол г) Пишпек д) Нарын

255. 1917-жылдын жайында түзүлгөн Пишпектеги «Алаш» улуттук партиясынын жергиликтүү бөлүмүн ким жетектеген?

а) Таабалды Жукеев б) Кожомурат Сарыкулаков
в) Абдыкерим Сыдыков г) Абдыкадыр Орозбаков
д) Ипенаалы Арабаев

256. «Алаш» партиясы качан жоюлган?

А) 1917-ж. б) 1918-ж. в) 1923-ж. г) 1920-ж. д) 1921-ж.

257. 1917-жылы түзүлгөн «Букара» союзун ким жетектеген?

а) Таабалды Жукеев б) Кожомурат Сарыкулаков
в) Таш Кудайбергенов г) Дур Сооронбаев
д) Имаш Көбөкөв

258. “Шуро-и-Ислам” партиясы кайсы максатты көздөгөн?

а) Ислам халифатын түзүүнү
б) көз каранды эмес Түркстан мамлекетин түзүүнү
в) Россиянын курамында Түркстан мусулмандык автономиясын түзүүнү

г) өз алдынча казак-кыргыз биргелешкен мамлекетин түзүүнү
д) Кокон хандыгын кайра калыбына келтирүүнү

259. Кыргызстанда биринчи болуп Совет бийлиги кайсы жерде орногон?

А) Чаткалда б) Сүлүктүдө в) Кетмен-Төбөдө
г) Нарында д) Таласта

260. Совет мамлекетинин алгачкы декреттери?

а) Жер жана тынчтык жөнүндө
б) жер жана жеке менчикти жоюу жөнүндө
в) тынчтык жана согушту токтотуу жөнүндө
г) тынчтык жана 8-сааттык жумушчу күнүн киргизүү жөнүндө
д) ири өнөр жай объектилерин улутташтыруу жөнүндө

261. Совет бийлиги Кыргызстандагы агрардык маселени чечүү боюнча алгачкы иш-аракеттери кайсы болгон?

- а) жер-суу реформасы жүргүзүлгөн
- б) колхоздор түзүлгөн
- в) совхоздор түзүлгөн
- г) жер-суу комитеттери түзүлгөн
- д) фермердик чарбалар түзүлгөн

262. Совет бийлиги Кыргызстандын аймагында кайсы жылы толук орноп бүткөн?

- а) 1917 б) 1919 в) 1918 г) 1920 д) 1921

263. Аскердик коммунизм саясатында дыйкандарга карага кандай мамиле жасалган?

- а) дыйкандарды милдеттүү түрдө Кызыл Армияга алышкан
- б) дыйкандардын ашык малын жана эгинин тартып алышкан
- в) дыйкандарды партиянын катарына өткөрүшкөн
- г) дыйкандарды колхозго өткөрүшкөн
- д) дыйкандарга жардам көргөзүлгөн

264. Басмачылар кыймылы кимдерге каршы чыккан?

- а) Убактылуу өкмөттүн саясатына
- б) Совет өкмөтүнүн саясатына
- в) Россиянын улутчулдук саясатына
- г) буржуазияга
- д) жергиликтүү бай-манаптарга

265. 1918-жылы сентябрда түзүлгөн Пишпектеги биринчи Кызыл Армиянын полкунан ким командачылык кылган?

- а) Ю. Абдрахманов б) Ф. Дубовицкий
- в) Г. И. Швец-Базарный г) Я. Н. Логвиненко
- д) А. Осмонбеков

266. Түндүк Кыргызстанда Совет бийлигине коркунуч келтирген ири кулактык козголоң кайсы жерде болгон?

- А) Нарында б) Караколдо
- в) Түптө г) Беловодск (Ак-Сууда)
- д) Дмитриевкадагы

267. Совет бийлигине ыктыярдуу түрдө багынып берген басмачылар кыймылынын жетекчилеринин бири?

- А) Рахманкул б) Аман палван
- в) Жаныбек казы г) Көр Шермат
- д) Мадаминбек

268. Кыргызстанда жарандык согуш качан аяктаган?

- А) 1920 б) 1921 в) 1922 г) 1918 д) 1919

269. 1919-жылы уюштурулган Түркстан фронтунун жетекчиси, көрүнүктүү советтик аскер башчыларынын бири?

- а) М. В. Фрунзе б) Ф. Дубовицкий
- в) Г. И. Швец-Базарный г) Я. Н. Логвиненко
- д) А. Осмонбеков

270. Кыргызстанда жүргүзүлгөн жер-суу реформаларынын негизги милдеттерин санап бергиле:

а) падышачылыктын колонизатордук саясатынын кесепеттерин жоюу

- б) азык-түлүк чачымын киргизүү
- в) азык-түлүк салыгын киргизүү
- г) колхоздорду уюштуруу
- д) ирригациялык системаларды куруу

271. Кыргызстанда жер-суу реформалары канча этап менен жүргөн?

- а) 2 б) 3 в) 4 г) 1 д) 5

272. Кыргызстандагы жарандык согуштун өзгөчөлүктөрү кайсы болгон?

- а) жумушчулардын көтөрүлүшү
- б) басмачылык кыймыл жана кулактык козголоңдор
- в) дыйкандардын кыймылы
- г) улуттардын ортосундагы карама-каршылык
- д) жергиликтүү интеллигенциянын кыймылы

273. Февраль революциясы Кыргызстанда... алып келген

- А. Коомдук саясий партиялардын түзүлүшүнө
- Б. Жумушчулар жана солдат депутаттарынын бийликке келишине

В. Убактылуу өкмөттүн кулашына

Г. Большевиктердин бийликке келишине

Д. Убактылуу өкмөттүн реакциячыл саясатынын жүргүзүлүшүнө

274. Советтердин бүткүл Россиялык II съездинде Кыргызстандан катышкан...

А. солдат - К. Ахмедов Б. шахтер - Д. Дехканов

В. командир - Я. Логвиненко Г. революционер - Т. Жукеев

Д. "Букара" уюмунун жетекчиси - К. Сарыкулаков

275. Төмөнкүлөрдүн ичинен карапайым калктын кызыкчылыгын көздөгөн коомдук саясий түзүлүш...

- А. "Алаш" партиясы
- Б. "Шуро-и-Ислам" партиясы
- В. "Букара" уюму
- Д. "Туран" партиясы

276. Убактылуу өкмөттүн элге каршы саясаты эмнеге алын келген?

- А. Эл массасынын активдүүлүгүнүн күчөшүнө
- Б. Тынчтык, жер жана улут маселесинин чечилишине
- В. Ар кандай коомдук уюмдардын түзүлүшүнө
- Г. Улуттук мамлекеттердин калыптанышына
- Д. Жергиликтүү элдин мекенин таштап качышына

277. Кыргызстандын түштүгүндө Совет бийлигинин орношун тездетүүгө кайсы окуя таасир эткен?

- А. Жумушчу, солдат жана дыйкан депутаттарынын Крайлык III съезди

- Б. Советтердин Фергана областык VI съезди
- В. "Шуро-и-Исламия" партиясынын түзүлүшү
- Г. Эл массасынын активдүүлүгү
- Д. Большевиктердин таасиринин күчтүүлүгү

278. Кыргызстанда Совет бийлигин орнотуудагы өзгөчөлүктөр кайсылар:

1. өндүргүч күчтөрүнүн начардыгы;
 2. өнөр жай пролетариатынын аз санда болушу;
 3. большевиктер партиясынын таасиринин аздыгы;
 4. кыргыздар менен орустардын кастык мамилелери;
 5. Кыргызстандын жаратылыш шарты;
 6. Кыргызстанда патриархалдык уруулук түзүлүштүн болушу.
- А. 1,2,3,5-варианттар
 - Б. 3,4,5,6-варианттар
 - В. 1,2,3,6-варианттар
 - Г. 1,2,5,6-варианттар
 - Д. 1,3,6-варианттар

279. Жумушчу дыйкандардын биринчи өкмөтү - ...

- А. Эл комиссарлар Совети
- Б. жумушчу депутаттар совети
- В. жумушчу солдаттар Совети
- Г. солдаг депутаттар Совети
- Д. Кыргыз коомдук комитеттери

280. Ал жерде Совет бийлигин орнотууга бай орус дыйкандарынын жана казак орустардын көп болушу тоскоолдук кылган

А. Токмок шаары

Б. Нарын өрөөнү

В. Ысык-Көл өрөөнү

Г. Пишпек шаары

Д. Ош шаары

281. Советтердин Бүткүл Россиялык II съездинде ... декрет кабыл алынган.

- А. Тынчтык жана Жер жөнүндөгү декрет
- Б. Жер-жерлердеги бийликти Советтерге берүү жөнүндө
- В. Агрардык реформа жөнүндө
- Г. Согушту токтотуу жөнүндө
- Д. Улуттук мамлекеттерди түзүү жөнүндө

282. Совет бийлигинин агрардык саясатынын негизги багыты

- А. Жерге болгон жеке менчикти жоюу
- Б. Көчмөндөрдү отурукташтыруу
- В. Ирригациялык иштерди жүргүзүү
- Г. Бай дыйкандарды колдоо
- Д. Кулакка тартуу

283. Совет бийлигинин агрардык саясаты кайсы таптын кызыкчылыгын көздөгөн?

- А. дыйкандардын
- Б. жумушчулардын
- В. байлардын
- Г. Келгин дыйкандардын
- Д. Орто дыйкандардын

284. Жер-суу реформасынын негизги максаты...

- А. бардык жерлерди мамлекеттин карамагына өткөрүү
- Б. падышачылыктын колониячыл агрардык саясатынын алдыктарын жоюу
- В. эң кедей дыйкандарды орто дыйкандын дөңгөзүнө өткөрүү
- Г. жерсиз дыйкандарга жер таркатуу
- Д. орто дыйкандарды колдоо

285. Жер-суу реформасын ишке ашыруу үчүн үч адамдан турган "үчтүктөр" органы түзүлгөн. Булар:

- А. үч адамдан турган атайын бөлүктөр
- Б. партиялык комитеттин катчысы, милиция кызматкери, бардык кеңештин мүчөсү

В. үч адамдан турган айылдык кеңештин мүчөлөрү

Г. Эл Комиссарлар советинен түзүлгөн комиссия

Д. аскер комиссариатынан түзүлгөн атайын комиссия

286. Төмөнкүлөрдүн ичинен жер-суу реформасынын натыйжаларын танда

- I. Феодалдык помещиктик чарба жоголган
 - II. Патриархалдык-феодалдык мамилелер кыйраган
 - III. Бай дыйкандар катмары түзүлгөн
 - IV. Көчмөндөр отурукташа баштаган
 - A. I, II, IV B. I, III, IV B. II, III, IV Г. I, II, III Д. I, II, III, IV
287. Совет бийлигинин агрардык саясаты кайсы реформа менен башталган?

- A. "Түркстанда сугат иштерин уюштуруу"
 - B. "Жер суу реформасы"
 - B. "Колхоздоштурууну тездетүү"
 - Г. "Көчмөндөрдү отрукташтыруу"
 - Д. "Орто дыйкандарды кулакка тартуу"
288. "Интергельло" кооперативин-бул...
- A. Фрунзе шаарында нефт иштетүүчү Чехословакиялык кооператив
 - B. Фрунзе шаарында өнөр жай ишканаларын курган Чехословакиялык кооператив

- B. Кыргызстандагы кол өнөрчүлөрдүн союзун бириктирген уюм
 - Г. Түштүк Кыргызстандагы пахтачылар бирикмеси
 - Д. Кыргызстандагы ар улуттун өкүлүн бириктирген уюм
289. Индустриялаштыруудагы тоскоолдуктарды тапкыла:

- I. көчмөн турмушта жашоо
- II. патриархалдык мамилелердин үстөмдүгү
- III. кен байлыктардын изилденбегендиги
- IV. калктын туташ сабатсыздыгы
- A. I, II, III B. I, II, IV B. I, II, III, IV Д. I, II, III, IV

290. Кыргызстанда коллективдештирүүнүн өзгөчөлүктөрү:
- A. Жерди иштетүү шериктеги (ТОЗ) түзүлгөн
 - B. Ири коллективдүү чарбалар түзүлгөн
 - B. Фермердик чарбалар түзүлгөн
 - Г. Көчмөн жана жарым көчмөн чарбалар отрукташкан
 - Д. Ири кооперативдер түзүлгөн

291. Коллективдештирүүнүн кайсы принциби бузулган?

- A. Дыйкандарды коллективдүү чарбага ыктыярдуу тартуу принциби

- B. Феодалдык-патриархалдык аң-сезимден арылуу принциби
 - B. Орто дыйкандарга аяр мамиле жасоо принциби
 - Г. Майда жана орто дыйкан чарбалардын колдоо принциби
 - Д. Эң кедей дыйкандарды колдоо принциби
292. Көчмөн жана жарым көчмөн чарбаларды отрукташтыруу процесси качан аяктаган?

- A. 20-жж. Аягында B. 30-жж. Башында
 - B. 30-жж. Аягында Г. Согуштун алдынкы жылдарында
 - Д. Согуштан кийинки мезгилде
293. Большевиктер партиясына болгон жергиликтүү элдин ишенибестиги эмнеде?

- A. Орус улутундагы большевиктердин шовинисттик саясаты
- B. Октябрь революциясына чейинки падышачылыктын колониялык саясаты
- B. Жергиликтүү бай манаптардын большевиктерге каршы үгүт, ишараты
- Г. Келгин дыйкандардын элди кысымга алышы
- Д. Совет бийлигинин орусташтыруу саясаты

294. Түркстан иштери боюнча комиссиянын максаты:

- A. Совет бийлигине болгон элдин ишенимин бекемдөө
- B. Бийлик органдарын тартипке келтирүү
- B. Элдин диний ишенимдерин калыбына келтирүү
- Г. Улуттук мамлекеттерди түзүү
- Д. Бай кулактарды жазалоо

295. Совет бийлиги качкын кыргыздар үчүн кандай иштерди аткарган?

- I. орус-кыргыз мамилелерин жөнгө салган;
- II. ачарчылыкка учураган калкка жардам көрсөткөн;
- III. качкын кыргыздарга жардам көрсөтө алган эмес;
- IV. качкын кыргыздарды мекенине кайтаруу боюнча комиссия түзгөн.

A. I, II, IV B. I, II, III, IV B. II, III, IV Г. I, II, III Д. I, II, III, IV

296. Тоолуу кыргыз областын түзүү демилгесин кимдер көтөрүшкөн?

- a) Ж. Абдрахманов, А. Сыдыков, И. Арабаев
- б) Т. Айтматов, К. Тыныстанов, Б. Исакеев
- в) А. Орозбеков, А. Сыдыков, И. Арабаев
- г) И. Айдарбеков, Т. Айтматов, Б. Исакеев

д) А.Орозбеков, И.Айдарбеков, Б.Исаев
297. Кыргыз Автономиялуу Республикасы кайсы жылы түзүлгөн?

- а) 1924-ж. б) 1926-ж. в) 1927-ж. г) 1928-ж. д) 1929-ж.

298. 1925-жылы РКП (б) БКга жиберилген Кыргызстандагы советтик кызматкерлердин – «Отузчулардын» катынын мааниси кандай болгон?

а) Партиянын Кыргыз областык комитетинин иш стилин сынга алган

б) бири-бирине жалаа жабуу мүнөзүндө болгон

в) кызматка алуу өтүнүчү менен кайрылышкан

г) партиянын Кыргыз обкомунун ишине колдоо көргөзүшкөн

д) Кыргыз ССРин түзүү сунушу менен кайрылышкан

299. Кара-Кыргыз автономдуу облусу качан түзүлгөн?

- а) 1924 б) 1926 в) 1927 г) 1925 д) 1926

300. Кыргыз АССРинин биринчи Эл комиссарлар советинин төрагасы?

А) А.Сыдыков

б) А.Орозбеков

в) Ж.Абдрахманов

г) Б.Исаев

д) И.Айдарбеков

301. Кыргыз ССРи кайсы жылы түзүлгөн?

- а) 1929 б) 1932 в) 1934 г) 1936 д) 1937

302. Октябрь революциясынан кийин Нарын облусунун аймагы кайсы уездге караган?

а) Жети Суу облусунун Пржевальск уезди

б) Жети Суу облусунун Шаркыратма уезди

в) Жети Суу облусунун Нарын уезди

г) Жети Суу облусунун Пишпек уезди

303. Нарындагы алгачкы радио уктуруу качан жана кайсы жерлерде ишке берилген?

А) 1932 Нарын шаары Кочкор айылы

б) 1932-жылы Нарын, Кочкор, Ат-Башы

в) 1935-жылы Нарын, Ак-Талаа, Жумгал

г) 1934-жылы Куланак, Ат-Башы, Кочкор.

304. С. Нааматовдун кыргыз тилин окутуу боюнча усулдук китеби....

а) 1932-жылы чыккан “Тилибиздин методикасы”

б) 1935-жылы чыккан “Агай” чыгармасы

в) 1938 –жылы чыккан “Жаңы маданият жолунда” чыгармасы

г) 1932 жылы чыккан “Кыргыз алиппеси”.

305. XX кылымдын 90-ылдарында Кыргызстандагы экономикалык реформалар эмнеге багытталган?

А. СССРдин бидиктүү элдик чарба комплексин түзүүгө

Б. Базар мамилелерине өтүүгө

В. Пландык экономиканы сактап калууга

Г. Экономиканы өнөр-жайдан айыл чарбага байланыштырып өнөртүүгө

306. З. XIX к. ортосундагы кыргыздардын жана Кокон аймагынын өз ара мамилелеринин мүнөзү кандай болгон:

а) саясий союз

б) экономикалык кызматташтык

в) Кыргызстандын вассалдык көз карандылыгы

г) тең укуктуу мамилелер

д) Кыргызстандын колониялык көз карандылыгы.

307. XIX к. кыргыздардын социалдык-экономикалык мамилелеринин негизги тиби:

а) кулчулук б) феодалдык

в) алгачкы-общиналык г) патриархалдык-феодалдык

г) капиталисттик

308. Кыргызстандагы граждандык согуштун өңгөчөлүктөрү:

а) уруу аралык күрөш

б) жумушчулардын көтөрүлүшү

в) кулактардын козголоңу жана басмачылык

г) дыйкандар кыймылы

д) жергиликтүү интеллигенциянын граждандык согушка өткөндүгү катышуусу

309. Тоолуу Кыргыз областын түзүү үчүн кандай кырдаалдар түрткү болгон?

І. кыргыздардын бытыранды болушу;

ІІ. кыргыздардын кызыкчылыгынын этибарга алынбашы;

ІІІ. улуттук азчылык;

ІV. уруулук түзүлүшү;

А. І, ІІ, ІV Б. І, ІІ, ІV В. І, ІІ, ІІІ Г. І, ІІ, ІV Д. І, ІІ, ІІІ, ІV

310. Тоолуу Кыргыз областын түзүү демилгесинин башында турган адам...

А. А.Сыдыков

Б. И.Арабаев

В. Ж.Абдрахманов Г. К.Тыныстанов Д. И.Айдарбеков
311.Тоолуу Кыргыз областын түзүүгө каршы турган топту белгилегиле?

А. А.Сыдыков, Ж.Абдрахманов, И.Арабаев
Б.Кудайкулов жана Ташкенттеги, Алма-Атадагы казак улутунун жетекчилери
В. Кудайкулов жана Алма-Атадагы казак улутунун жетекчилери

Г. А.Сыдыков, Ж.Абдрахманов, К.Тыныстанов, Кудайкулов
Д. Рахмендиев жана Ташкенттеги, Алма-Атадагы казак улутунун жетекчилери

312.1924-ж.10-мартта Түркстан Борбордук Аткаруу Комитетинин кеңешмесинде И.Арабаев кандай сунуш киргизген?

А. Түркстандын курамына кошулуу
Б. РСФСРдин курамына кошулуу
В. Түркстанга жэ РСФСРге кошулууну өзү чечүү укугу
Г. Казак АССРнын курамына кошулуу
Д. Өзүнчө Республика түзүү укугу

313.Кыргызстандын тарыхындагы бул даталарды: 1924-ж., 1926-ж., 1936-ж., кайсы окуялар бириктирин турат?

а) мамлекеттин жетекчилигин шайлоо
б) Москвадагы кыргыз искусствосунун жумалыгы
в) мамлекеттүүлүктүн калыптануу этаптары
г) Конституциянын кабыл алынышы
д) булар байланышы жок даталардын топтому

314.Кара-Кыргыз Автономиялуу областынын түзүлүшүнүн тарыхый маанисин белгилегиле?

I.Кыргыздардын бир улуттук мамлекетке биригиши
II.Кыргыз элинин улут болуп калыптанышына
III.Улуттук мамлекеттүүлүктү андан ары өнүктүрүүгө
IV. Башка мамлекеттер менен теңтайлашуусуна
А. I,II,III,IV Б. I,II,IV В. I,III,IV Г. I,II,III,IV
315.СССРдин курамында кыргыздардын улуттук мамлекеттүүлүгү качан башталган?

А. 1927-ж.7-12-мартта Кыргыз АССРне айланткан уюштуруу съездинен баштап

Б. 1924-ж.14-октябрда РСФСРдын курамында Кара-Кыргыз АО түзүлүшүнөн баштап

В. 1925-ж. майда Кыргыз АО болуп түзүлүшүнөн кийин
Г. 1991-ж. 31-августа Кыргыз Республикасынын жарыяланышы менен

Д. 1936-ж. Кыргыз ССР түзүлүшүнөн баштап
316.1925-ж. “өтүздүн каты”,- бул...

А.М.Каменскийдин жеке бийлигине каршы уюшулган кат
Б. партиялык аппараттын топтук күрөшү

В. большевиктер партиясынын багытын жактаган кат
Г. улуттук-территориялык бөлүштүрүүгө нааразычылык кат
Д. орус шовинистеринин кыргыз интелгенциясына каршы каты
317.1936-ж. 5-декабрда...түзүлдү

А. Кара-Кыргыз автономиялуу областы
Б. Кыргыз АССР
В. Кыргыз Республикасы
Г. Кыргыз ССР

Д. Кара-Кыргыз автономиялуу республикасы
318.Административдик-командалык системанын калып-таныш себептерине тиешеси жок вариантты тапкыла?

А. Россияда көп кылымдар бою падышалык бийликтин болушу
Б. Социалисттик революциянын экономикалык жактан артта калган Россияда жеңиши

В.Бир партиялуу системанын болушу

Г.Мамлекетти коллективдүү башкаруу мүмкүнчүлүгү

Д. Россиянын экономикасынын көп укладдуу болушу

319.“Улутчул”, “контрреволюциячы”, “эли душманы”, “троцкийчил”, деген күнөөлөр кимге коюлган?

А. К.Тыныстанов,А.Сыдыков, Ж.Абдрахманов, А.Орозбеков
Б. К.Тыныстанов, А.Кудайкулов, И.Арабаев, Т.Айтматов
В. И.Айдарбеков, Т.Жолдошев, Ж.Абдрахманов, А.Орозбеков
Г. Ж.Абдрахманов, А.Орозбеков, Т.Айтматов, Е.Поливанов
Д. Тыныстанов, А.Кудайкулов, И.Арабаев, А.Жээнбаев
320.Бир партиялуу системанын орношунун натыйжасында...

А. коррупция жана бюрократизм күч алган

Б. экономикада өнүгүүлөр башталган

В. жамаатташтыруу тездеген

Г. бай кулактардын саны өскөн
Д. элдин турмушу жакшырган

321. Түркстан АССРинин курамына Тоолуу кыргыз областын түзүү демилгесин бирин жолу качан көтөрүлгөн?

- а) 1921 б) 1922 в) 1924 г) 1925 д) 192.

322. 1924-жылы Кара кыргыз автономиялуу областын түзүү маселесинде жергиликтүү жетекчилердин Абрахманов баштаган тобу РСФСРге кошулууну жактаса, ал эми Р.Кудайкулов баштаган топ кайсы республикага кошулууну жактаган?

- а) Түркмөн ССРине б) Өзбек ССРине
в) Тажик автономиялуу областына г) Казак АССРине

323. 1925-жылы июнда РКП (б) БКга жана партиянын Орто Азиялык бюросуна жазылган “отузчулардын” катын кимдер уюштурган?

- а) М.Каменский, Р.Кудайкулов б) А.Сыдыков, И.Арабаев
в) Н.Узюков, Т.Айтматов г) Б.Исаев, Ж.Абдрахманов.

324. Массалык жазалоо мезгилинде Кыргызстандан ... адам репрессияланган.

- А. 20 миң Б. 10 миң
В. 40 миң Г. 25 миң Д. 50 миң

325. Экинчи дүйнөлүк согуш кайсы мамлекет тарабынан канчанчы жылы башталган?

- А. Германия 1941-жылы 22-июнда СССРге кол салган
Б. Италия 1939-жылы 11-мартта Албанияга кол салган
В. Германия 1939-жылы 1-сентябрда Польшага кол салган
Г. Франция 1939-жылы 10-августа Бельгияга кол салган
Д. Германия 1939-жылы 1-сентябрда Чехославакияга кол салган

326. Улуу Ата Мекендик согуш качан башталган?

- А. 1941-ж. 2-сентябрь Б. 1941-ж. 22-июнь
В. 1941-ж. 9-май Г. 1941-ж. 22-июль
Д. 1941-ж. 1-август

327. Ч.Түлебердиев кандай эрдикти жасаган?

- А. Душмандын танкаларын жок кылган
Б. Дзотту көкүрөгү менен жапкан
В. Москванын коргоого активдүү катышкан
Г. Берлинди алууда эрдик көрсөткөн

Д. Сталинград салгылашуусунда эрдик көрсөткөн

328. Улуу Ата Мекендик согуштун Баатыры, 316 аткычтар дивизиясынын командирин?

- а) И.В.Панфилов б) В.И.Фурцев
в) Г.Шемякин г) Т.Фрунзе д) И.Москаленко

329. 1924-жылы чыгарыла баштаган алгачкы кыргыз тилиндеги газетанын аталышы?

- а) Теңиртоо б) Ала-Тоо
в) Эркин-Тоо г) Кыргыз Туусу
д) Кыргызстандын коммунисти

330. Кыргыз жазуусу араб алфавитинен лагын тамгасына өткөн?

- А) 1926-ж. б) 1927-ж. в) 1928-ж. г) 1929-ж. д) 1930-ж.

331. Улуу Ата Мекендик согуштун катышуучусу, Советтер Союзунун Баатыры, Ч.Түлебердиев кайсы салгылашууда курман болгон?

- а) Москва алдындагы салгылашууда
б) Сталинград салгылашуусунда
в) Курск салгылашуусунда
г) Харьковдун жанындагы салгылашууда
д) Дон суусунун боюндагы салгылашууда

332. Репрессиянын күчөгөн мезгили кайсы жылга туура келет?

- а) 1937 б) 1932 в) 1936 г) 1939 д) 1940

333. СССРдин эки жолку Баатыры деген наамды алган кыргызстандык жоокер?

- а) Ч.Түлебердиев б) Т.Бегелдинов
в) И.Панфилов г) Д.Шолоков д) Д.Асанов

334. Улуу Ата Мекендик согуш жылдарында кыргызстандык канча жоокер Советтер Союзунун Баатыры деген наамга ээ болушкан?

- А) 76 б) 79 в) 83 г) 84 д) 84

335. Советтер Союзунун баатыры деген наамды биринчилерден болуп алган жоокер

- А. Д.Асанов Б. В.И.Фурцев
В. Н.М.Дмитриев Г. Д.Шолоков Д. Ч.Түлебердиев

336. Советтер Союзунун баатыры наамын эки жолу алган жоокер?

- А. К. Усёбеков
- Б. Т. Бегелдинов
- В. А. Садырбаев
- Г. К. Жуматаев

337. 1945-ж. октябрда кайсы темир жол курула баштаган?

- А. Быстровка-Кант
- Б. Быстровка-Рыбачье
- В. Кант-Рыбачье
- Г. Луговое-Кант
- Д. Луговое-Рыбачье

338. Согуш мезгилинде өнөр жайы өнүккөн. Себеби?

- А. жумушчулардын каарман эмгегинин натыйжасында
- Б. батыштан эвакуацияланган ишканалардын эсебинен
- В. эмгек тартибинин катуу шартынын натыйжасында
- Г. жеке каражаттарды топтоонун натыйжасында
- Д. бийликтин катаал шартында

339. Республиканын экономикасын согуштук абалга ылайык куруу эмнени түшүндүрөт?

А. экономиканы согуш абалына өткөрүүнү согуштук чарбалык планга ылайык ишке ашыруу

Б. тыл жана фронт үчүн согуштук адистерди даярдоо

В. крайды аймактык кайра түзүү

Г. саясий реформа

Д. экономикалык реформалар

340. Согуш жылдарында айыл-чарба эмгекчилеринин урааны:

А. «Бардыгы фронт үчүн, бардыгы жеңиш үчүн»

Б. «Эгиндин ар бир тоннасы – фашистердин лагерине түшкөн снаряд»

В. «Бир тоголок дан – бул душман үчүн ок»

Г. «Биздин эмгек – жеңиш үчүн»

Д. «Биз – жеңиш үчүн эмгектенебиз»

341. Республиканын жашоочулары чогулткан акчага түзүлгөн танк колоннасы

А. «Кыргызстан комсомолу»

Б. «Күнөстүү Кыргызстан»

В. «Советтик Кыргызстан»

Г. «Кызыл Кыргызстан»

Д. «Кыргызстан жаштары»

342. 1942-ж. эксплуатацияга берилген ГЭС?

А. Токтогул ГЭСи

Б. Аламүдүн ГЭСи

В. Лебединовка ГЭСи

Г. Таш-Көмүр ГЭСи

Д. Шамалды-Сай ГЭСи

343. Согуш мезгилинде эвакуацияланган ишканалардын көпчүлүгү эмне үчүн Чүй жана Ош областтарына жайгаштырылган?

А. бул областтар темир жол каттамдары менен байланышкан

Б. областтарда жумушчу күчтөрү жетиштүү болгон

В. бул областтар тогуз жолдун тоомунда турган

Г. бул областтарда жумушчу кадрлары көп болгон

Д. бул областтар экономикалык жактан өнүккөн

344. Согуштан кийин өнөр жайдын өнүгүшүнө кайсы шарттар түрткү болгон?

I. Эмгекчилердин каарман эмгеги

II. Эвакуацияланган ишканалардын эсебинен

III. Милдетүү түрдө нормадан тышкары иштөө

IV. Жакшы эмгек акы төлөнгөндүктөн

А. I, II, IV

Б. I, II, III, IV

В. I, II, IV

Г. I, II, III, IV

Д. II, III, IV

345. Төртүнчү беш жылдыкта өнөр жайы боюнча ишке киргизилген объектилер?

I. Кант-Рыбачье темир жолу эксплуатацияга берилген

II. Ысык-Көлдө суу транспорту иштеген

III. Чоң-Чүй каналы курула баштаган

IV. Аламүдүн ГЭСи ишке киргизилген

А. I, II, III

Б. II, III, IV

В. I, II, III, IV

Г. I, II, IV

Д. I, III, IV

346. Айыл чарбасынын артта калышына эмнелер түрткү болгон?

I. Жумушчу күчүнүн жана техниканын жетишсиздиги

II. Сабатуу кадрлардын жетишсиздиги

III. Агротехникалык эрежелердин сакталбашы

IV. Сугат иштеринин начардыгы

А. I, II, III

Б. I, II, IV

В. II, III, IV

Г. I, II, III, IV

Д. I, II, III, IV

347. 1946-ж. февралда айыл чарбасын өнүктүрүү боюнча кабыл алынган токтом кандай жыйынтыктарды берди?

I. Республикага кошумча айыл чарба машиналары көбөйгөн

II. Минералдык жер семирткичтер бөлүнө баштаган

III. Колхоздорду ирилештирүү башталган

IV. Мамлекет колхоздорго акчалай жардам бере баштаган

А. I, II, III

Б. I, II, IV

В. II, III, IV

Г. I, III, IV

Д. I, II, III, IV

348. Тоталитардык системанынын "жумшарышынын" белгилерин тапкыла?

I. союздук республикалардын мыйзам чыгаруу укуктары кеңейтилген

II. сотсуз чечим чыгаруу токтогон

III. ар бир республика өзүнчө башкаруу системасына ээ болгон

IV. прокурордук көзөмөл калыбына келтирилген

A. I, II, III B. II, III, IV B. I, II, III, IV D. I, II, III, IV

349. Массалык репрессиялардын учурунда атылган белгилүү агартуучу, методист-окумуштуу?

а) К. Тыныстанов б) С. Нааматов

в) И. Арабаев г) Ж. Саадаев д) Ж. Абдрахманов

350. Нарын областы качан түзүлгөн?

а) 1989 б) 1939 в) 1991 г) 1970 д) 1989

351. 1950-1961-жылдары Кыргызстан Коммунисттик партиясынын Борбордук комитетинин биринчи катчысы, көрүнүктүү мамлекеттик жана саясий ишмер?

а) Б. Мамбетов б) Т. Усубалиев

в) И. Разаков г) Н. Боголюбов д) А. Масалиев

352. 70-жж. Кыргызстандын иштелип чыккан, дүйнөлүк рынокто сапаттык жагынан эталон болуп эсептелген өнөр жай продукциясы кайсы?

а) Вольфрам

в) электр-лампочкалары б) сурьма

г) сымап

д) электрондук-эсептөөчү машиналар

353. Кыргызстанда 70 жылдарда курулган коңшу республикалар

үчүн мааниси чоң ГЭС кайсы?

а) Токтогул ГЭС

б) Таш-Көмүр ГЭС

в) Камбар-Ага ГЭС

г) Ат-Башы ГЭС

354. 1944-жылы жарык көргөн кыргыз-орус сөздүгүнүн

автору

ким?

а) И. Скрябин б) К. Юдахин

в) Х. Карасаев г) М. Элебаев

д) К. Маликов

355. 50-жылдары кызылчадан жогорку түшүм алып, эки жолу Социалисттик Эмгектин Баатыры наамын алган Кыргызстандык кызылчачы аял?

А) К. Шопокова б) О. Атабекова

в) З. Кайназарова г) С. Ногоева д) Ф. А. Стрельникова

356. Кыргызстандагы коллективдештирүүдөгү негизги өңгөчөлүк кайсы?

а) механизациялаштырылган чарбалар түзүлгөн

б) ири коллективдүү чарбалар түзүлгөн

в) фермердик чарбалар түзүлгөн

г) кечмен жана жарым чарбалар отурукташкан

д) жер иштетүү шериктешиктери түзүлгөн

357. Белгилүү "Уркуя" кинофильминин режиссёру?

а) Б. Шамшиев б) Г. Базаров

в) М. Убыкеев г) Т. Океев д) В. Немоляева

358. Эң алгачкы кыргыз киносу?

а) Салтанат б) Улан

в) Ак Мөөр г) Бакайдын жайыты д) Бөрү зындан

359. «Советтик Кыргызстандын кызы» деген картинанын автору ким?

а) С. Чуйков б) А. И. Игнатъева

в) С. Чокморов г) Г. Айтиев д) С. Акылбеков

360. «XX кылымдын Гомери» деп кимди аташкан?

А) С. Орозбаков б) У. Мамбеталиев

в) Чоюке г) С. Каралаев д) Ы. Абрахманов

361. Москвада Б. Годуновдун ариясын аткарган белгилүү кыргыз опера ырчысы?

А) Б. Минжылыкчиев б) К. Турапов

в) У. Полотов г) А. Ибраев д) Ч. Теребеков

362. «Уркуя» фильмндеги башкы ролду ким ойногон?

а) Г. Ажыбекова б) Ж. Сейдакматова

в) Б. Кыдыкеева г) Т. Турсунбаева в) А. Куттубаева

363. «Саманчынын жолу» фильмнде Толганайдын ролун ким аткарган?

а) Б. Кыдыкеева б) Г. Ажыбекова

в) Ж. Сейдакматова г) Т. Турсунбаев в) А. Куттубаева

364.1989-жылы 23-сентябрда Кыргыз ССР Жогорку Совети тарабынан кандай маанилүү мыйзам кабыл алынган?
а) Кыргыз ССРинин Конституциясына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

б) Эл депутаттарын шайлоо жөнүндө
в) Кыргыз тилинин статусу жөнүндө
г) Кыргызстандын суверенитети жөнүндө
д) Коммунисттик партиянын коомдогу жетекчилик ролу жөнүндө

365.Кыргыз ССРинде 50-жж. ортосу 60-жж. башында эл чарбасын башкаруунун негизги административдик аталышы кандай?

А. Савнархоз

Б. Комиссариат

В. Министерство

Г. Департамент

Д. Комитет

366.Айыл чарбасындагы кемчиликтерди белгилегиле?

I. Колхоздорду ирилештирүү

II. Көмөкчү чарбаларды ыксыз чектөө

III. Кошул жазуу, кез боомочулук

IV. Колхозчулардын айыл чарба продукцияларын эркин сатуу укугу

А. I,II,III

Б. II,III,IV

В. I,II,III,IV

Г. I,II,III,IV

367.1959-ж. КПСС БК Пленумунда кандай маселе каралган?

А. И.Разаковду жана К.Дыйканбаевди кызматынан алуу

Б. Кыргызстандын, Өзбекстандын,Казакстандын,Литванын жетекчилерин сынга алуу

В. “Союздук республикалардын чарбаларын мамлекеттик пладоо жана финансылуунун тартибин өзгөртүү жөнүндө”

Г. “Мал чарбасын өстүрүүдө Кыргыз ССРине жардам берүү чаралары жөнүндө”

Д. “Колхоздорду ирилештирүү жөнүндө”

368.КПСС БК сентябрь (1953-ж.) Пленуму төмөндөгүдөй маселени караган эмес.

А. айыл чарба продукциялары: этке, сүткө, эгинге бааны жогорулатуу

Б. машина трактор станцияларын жоюу

В. салыктардын өлчөмүн азайтуу

Г. айыл чарба продукцияларын эркин сатуу укугу

Д. айыл чарбасындагы продукцияларына мамлекеттик контролду күчөгүү

369.Кыргызстан Коммунисттик партиясынын негизги иши эмне менен чектелген?

А. КПССтин съездеринин, пленумдарынын чечимдерин ишке ашыруу жана аларды аткаруу

Б. Партиялык мамлекеттик жогорку бийликтин эркине баш ийбөө, өз алдынча маселе чечүү

В. Бүт бийликти колго топтоо

Г. Кыргызстандын өз алдынчалыгын, жергиликтүү улуттун кызыкчылыгын коргоо

Д. Коомдук трмушка калктын активдүү катышын колдоо

370.60-жж.Кыргыз ССРинин Жогорку Советинин ролун көтөрүү боюнча аракет кылган инсан?

А. А.Сүйүнбаев

Б. Б.Мамбетов

В. Т.Кулатов

Г. С.Ибраимов

Д. А.Сүйөркулов

371.Косыгиндик реформада төмөнкү иш чара камтылган эмес:

I. эл чарба стоветтеринин жоюлушу

II. ишканаларга жогортон көрсөтмө азайган

III. ишканаларды жеке ишкерлерге, инвесторлорго берүү

IV. ишканаларга кредит берүү

А. I,II

Б. II,IV

В. II,III

Г. III,IV

Д. II,IV

372.Кайсыл заводдун продукциясы Лейпцигде өткөн ирмаркада Алтын медалга татыктуу болгон?

А. Кадамжай сурьма комбинаты

Б. Фрунзедеги контролдоочу приборлор заводу

В. Майлы-Сайдагы электр лампа заводу

Г. Хайдаркан сымап комбинаты

Д. Оштогу текстил фабрикасы

373.Айыл чарбасында калыптанган зордук менен башкаруудан баш тарткан аракеттер

I. Айыл чарбасын каржылоо, баа саясаты

II. Чарбалык эсептин киргизилиши

III. Айыл чарбасын адистештирүү

IV. Колхоздордо фермердик чарбаларды түзүү

А. II,III,IV

Б. I,II,III

В. I,II,IV

Г. I,III,IV

Д. I,II,III,IV

374.Административдик - буйрукчул системанын шартында өнөр жайдын өнүгүшү кандай мүнөздө болгон?

- А. экстенсивдүү мүнөздө
 - Б. интенсивдүү мүнөздө
 - В. жаңы объектилерди ишке киргизүү менен
 - Г. ишканаларды орто шаарларга куруу
 - Д. эмгек ресурстарын натыйжалуу пайдалануу
- 375. М.С.Гарбачевдун “кайра куруу” саясаты төмөндөгүдөй ураандар менен башталган...**

- А. “тездетүү”, “айкындуулук”, “маалымдуулук”
- Б. “көп партиялуу”, “демократиялык социализм”
- В. “айкындуулук”, “көп партиялуулук”
- Г. “демократиялык централизм”, “тездетүү”
- Д. “кайра куруу”, “демократияны калыптандыруу”

376.1988-1989-жж. коомдук саясий турмуштагы жаңы кырдаал кайсыл окуядан көрүнөт?

- А. жаштардын алгачкы дискуссиялык саясий, клубдарынын пайда болушу
- Б. партиялык мамлекеттик бийликтеги жетекчилердин алмашылышы

- В. бир партиялуу системанын күчөшү
- Г. көп партиялуу системага жол бербөө
- Д. авторитардык бийликтин күчөшү

377. Айыл чарбасын базар мамилелерине өткөрүү үчүн кандай кадамдар башталган?

- А. Дыйкан чарбаларын, кооперативдерди, фермердик чарбаларды түзүү
- Б. Айыл чарба продукцияларын сатууну мамлекеттин өз колуна алуусу

- В. Мурдагы жети министриктин ордуна Кыргыз ССР Мамлекеттик агроөнөржай комитети түзүлгөн
- Г. Айыл чарбасындагы административдик бйрукчул система күчөтүлгөн

Д. Социалистик чарба жүргүзүүнү өркүндөтүү

378. Республикадагы улуттук кыймылдын күч алышына төмөндөгү окуя мисал болот.

- Г. Жаштардын массалык жер басып алуулары
- П. Кыргыз тилинин мамлекеттик тил деп жарыяланышы

III. Мамлекетти башкаруудагы улутташтыруу

IV. Коомдук уюмдардын пайда болушу

А. I,II,III Б. I,II,III,IV В. II,III,IV Г. I,II,IV Д. I,III,IV

379. Айыл чарбасында базар мамилелерине өтүүдө эмне тоскоолдук кылган?

- А. Административдик буйрукчул системанын шартында, тескөөгө көнгөн эл өз алдынча чарба жүргүзүүдөн чочулаган
- Б. Айыл чарбасын пландоонун жана каржылоонун бир колго өтүшү

В. Агроөнөржай комплексинин түзүлүшү

Г. Айыл чарба продукцияларды эркин сатуу укугу

Д. Колхоз жана совхоздордн түзүлүшү

380. Республиканын кайра куруу багыттарын белгилегиле?

I. Ишкердикти күчөтүү

II. Арендалык, акционердик, коммерциялык коомдорду түзүү

III. Өнөр жай ишканаларын өзүн-өзү башкаруу жана каржылоого өткөрүү

IV. Партиялык бийликти күчөтүү

А. I,II,III Б. I,II,IV В. I,II,IV Г. II,III,IV Д. I,II,III,IV

381. XIX к. Кыргызстанда алтынды өнөр жайлык иштетүүгө жол ачкан Макмал алтын комбинаты качан ишке киргизилген?

А. 70- жылдардын аягында

Б. 80-жылдардын башында

В. 80-жылдардын ортосунда

Г. 90-жылдардын башында

382. “Кайра куруу” этаптарынын ыраатуулугу, туура кагарды белгилегиле?

А. Өлкөнүн социалдык экономикалык өнүгүшүн тездетүү, маалымдуулук, “демократиялык, гумандуу социализм” идеясы, көп партиялуулук

Б. Маалымдуулук, “демократиялуу гумандуу социализм”, көп партиялуулук, тездетүү

В. “Демократиялуу гумандуу социализм”, көп партиялуулук, тездетүү, маалымдуулук

Г. Көп партиялуулук, тездетүү, маалымдуулук, “демократиялуу гумандуу социализм” идеясы

Д. “Демократиялуу гумандуу социализм”, көп партиялуулук

383. Эл арасында жат көрүнүштөрдүн пайда болушунун негизги себептери?

А. Жетилген проблемалардын өз убагында чечилбешин, мыйзам бузуучулукка кош көңүл мамиле жасоо
Б. Социалисттик турмуштагы кемчиликтер убактылуу, жаны коомду курууда ал жоголот деген пикир

В. Эмгекчилердин социалдык жактан жакшы камсыз болушу
Г. Коомдо бир партиялуулуктун өкүм сүрүшү

Д. Коммунисттик идеологиянын басымдуулук кылышы

384. 1985-жылы 17-майда кабыл алынган “Аракеттикке жана алкоголизмге каршы” токтом кандай жыйынтыктарды берди?

А. Эл “сергектик жашоо” образына өтө башташты

Б. Наркомания, токсикомания күчөп кылмыштуулук өстү

В. Кылмыштуулук басаңдады

Г. Наркомания жана токсикомания азайды

Д. Бул токтом эч кандай жыйынтык бере алган жок

385. Ош коогалаңынын келип чыгышына кайсы окуя түрткү болгон?

А. Республикада топтолгон социалдык маселелердин өз убагында чечилбей келиши

Б. Өзбек улутунун Ата Мекендик согуштун жана эмгек ардагерлеринин Союздук жана республикалык бийлик органдарына жазган арызы

В. Кыргыз жаштарынын “Ош аймагы” уюмунун түзүлүшү

Г. Өзбек жаштарынын “Адолат” уюмунун түзүлүшү

Д. Ош шаарынын чет жакасындагы жер бөлүштүрүү

386. 1924-жылы 7-ноябрда кандай окуя болгон?

А. Кыргыз зооветеринардык институтунун ачылышы

Б. Кыргыз мамлекеттик педогогикалык институтунун ачылышы

В. Араб алфавитинин негизинде кыргыз тилинде “Эркин Тоо” газети чыккан

Г. Кыргыз Мамлекеттик медицина институту ачылган

Д. Кыргыз искусство институтунун ачылышы

387. Сабатсыздыкты жоюуда төмөндөгүдөй тоскоолдук болгон эмес:

А. Патриархалдык-феодалдык мамилелердин үстөмдүк кылышы

Б. Эне тилиндеги жазуунун өнүкбөй калышы

В. Улуттук кадрлардын жоктугу

Г. Бай адамдардын билимдүү болушу

Д. Көчмөн мал чарбачылык

388. Кыргыз искусствосу менен адабиятынын Москвадагы ош күндүгү өткөрүлгөн:

А. 1939-ж. 26-майдан 30-июлга чейин

Б. 1938-ж. 26-майдан 30-июлга чейин

В. 1940-ж. 26-майдан 30-июлга чейин

Г. 1941-ж. 26-майдан 30-июлга чейин

Д. 1941-ж. 30-майдан 30-июлга чейин

389. Кыргызстанда эң биринчи кайсы газета чыккан?

А. “Баграцкая газета” Б. “Пролетарияттын үнү”

В. “Пишпек баракчасы” Г. “Жаңы маданият жолунда”

Д. “Сабаттуу бололу”

390. Улуттук мугалимдердин пионерлерин белгилегиле:

А. И. Арабаев, М. Байгзаков, Ш. Сатылганов, А. Исаев,

Э. Сүтичеров, З. Кыдырбаев, А. Койгелдиев, О. Жумалиев

Б. И. Арабаев, С. Карачев, Ш. Сатылганов, А. Шабданов,

С. Нааматов, З. Кыдырбаев, А. Койгелдиев, О. Жумалиев

В. И. Арабаев, М. Байгзаков, Ш. Сатылганов, З. Кыдырбаев,

А. Койгелдиев, О. Жумалиев

Г. З. Кыдырбаев, А. Койгелдиев, О. Жумалиев, И. Арабаев

Д. А. Исаев, Э. Сүтичеров, З. Кыдырбаев, А. Койгелдиев,

О. Жумалиев

391. БКП (б) нин Кыргыз обкомунун токтомунда (1930-ж. 25-июнь) кайсы маселе каралган?

А. Кыргызстанда маданий жүрүштү уюштуруу

Б. “Сабатсыздык жолосун” деген ыктыярдуу коомду түзүү

В. “Сабаттуу сабатсызды окутат” деген ураан кабыл алынган

Г. Жазуучулар союзун түзүү маселеси

Д. Композиторлор союзун түзүү

392. Улуу Ата Мекендик согуш мезгилиндеги кыргыз жазуучуларынын чыгармаларынын негизги темасы:

А. Советтик патриотизм, улуттук аң-сезимди өстүрүү, тылдагы эмгекчилердин каармандыгы

Б. Советтик патриотизм, Ата Мекенди коргоо, жоокерлердин эрдиги, тылдагы эмгекчилердин каармандыгы

- В. Тылдагы эмгекчилдин каармандыгы
Г. Советтик патриотизм
Д. Кыргыз жоокерлеринин эрдиги
- 393. “Кыргызча-орусча” сөздүктү СССР мамлекеттик сыйлыгынын лауреаты:**
А. К. Юдахин Б. З. Бектенов
В. К. Карасаев Г. Б. Орузбаева
- 394. 1950-жж. “буржуазиячыл улутчул”, “космополит” деп саясий айып тагылгыч, репрессияланган кыргыз жазуучулары**
А. А. Токомбаев, Т. Байжиев, Т. Сыдыкбеков
Б. З. Бектенов, К. Байлинов, Т. Саманчин
В. Т. Уметалиев, Т. Саманчин, З. Бектенов
Г. Т. Саманчин, З. Бектенов, Т. Байжиев
Д. К. Байлинов, Т. Саманчин, М. Элебаев
- 395. 1958-ж. Кыргыз искусствосу жана адабияты боюнча кандай окуя болгон?**
А. Фрунзе шаарында “Манас эпосунун элдүүлүгү” деген темада илимий конференция
Б. К. Юдахиндин редакциясы менен “Орусча-кыргызча” сөздүк чыккан
- В. Москва шаарында Кыргыз искусствосу менен адабиятынын экинчи декадасы
Г. Т. Сыдыкбековдун “Биздин замандын кишилери” романы мамлекеттик сыйлыкка татыктуу болгон
- Д. Молдо Кылычтын чыгармалары “буржуазиялык улутчул” деп жарыяланган
- 396. Калыгул, Арстанбек, Молдо Кылычтын чыгармаларын... катары окутууга тыюу салышкан.**
А. “динди даназолоочулар”
Б. “бай-манаптарды колдоочулар”
В. “реакциячыл агымдын өкүлдөрү”
Г. “ак падышаны жактоочулар”
Д. “буржуазиялык улутчул”
- 397. Кыргыз элинин руханий турмушунун туу чокусу “Манас” эпосуна кандай күнөө коюлган?**
А. “Элге каршы багытталган”, “динчил”, “зүүүчүлрдүн кызыкчылыгын кездөгөн”, “согушту жактаган”

- Б. “Динчил”, “согушту жактаган”, “зүүүчүлөргө каршы багытталган”, “улуттардын кызыкчылыгын кездөгөн”
В. “динди даназолоочу”, “улутчул”
Г. “согушту жактаган”, “зүүүчүлрдүн кызыкчылыгын кездөгөн”

398. 1963-ж. кайсы жазуучунун чыгармасы Лениндик сыйлыкка татыктуу болгон?

- А. Т. Сыдыкбековдун “Биздин замандын кишилери” романы
Б. Ч. Айтматовдун “Тоолор жана талаалар” повести
В. К. Маликовдун “Балбай” поэмасы
Г. А. Токомбаевдин “Кандуу жылдар” романы
Д. Ч. Айтматов “Эрте жаздагы турналар”
- 399. 1964-1990-жж. билим берүү системасындагы кемчиликтерди белгилегиле**

- I. Билим берүү ишин сандык көрсөткүчтөр аркылуу баалоо
II. Мугалимдерди окуучуларга көтөрмөлөп баа коюусу
III. Жаштарды орто мектептерге тартууну 100% жеткирүү
IV. Начар окуган окуучуларды экинчи жылга калтырбоо көз боемоочулугу

А. I, II, III, IV В. II, III, IV Г. I, II, III, IV Д. I, II, III, IV

400. Кыргыз ССР Министрлер Советинин алдындагы кесиптик-техникалык билим берүү боюнча башкы банккармасы ...айланган

- А. 1966-ж. майда Кыргыз ССР Министрлер Советинин мамлекеттик комитетине
Б. 1966-ж. апрелде Кыргыз ССР Министрлер Советинин мамлекеттик департаментине
В. Кыргыз ССР инин мамлекеттик ведомствосуна
Г. Кыргыз ССРинин мамлекеттик фондуна
Д. 1966-ж. майда Кыргыз ССРинин билим берүү министрлигине

401. Илимий адистерди даярдоодо төмөндөгүдөй кемчилик орун алган эмес?

- А. Илимге жөндөмү жок талапкерлерди кабыл алуу
Б. Илимий адистерди сырттан чакыруу менен окумуштуулардын санын көбөйтүү
В. Илимге бөлүнгөн каражаттын аздыгы
Г. Илимий адистердин башка республикаларга жэ комерциялык багытка өтүүсү
Д. Илимий кызматкерлерди колдоо

402. Кыргызстандын Токтогул Сатылганов атындагы мамлекеттик сыйлыгы алгачкы жолу качан, кайсы чыгармасы үчүн кимдерге берилген?

А. “Таң алдында” романы үчүн А.Токомбаевге, жана “Абийир кечирбейт”, “Сүйүү жана үмүт” деген пьесалары үчүн А.Абдумомуновго

Б. 1968-ж. “Жаныбарым Гүлсары”, жана “Кылым карыткан бир күн” чыгармалары үчүн Ч.Айтматовго

Г. К.Маликовдун “Балбай” романы үчүн

Д. Ч.Айтмаовдун “Тоолор жана талаалар” чыгармасы үчүн

403. Адабият жана искусство чеберлери чыгармаларында төмөндөгү багытты чагылдырууга тийиш болгон:

А. Улуттук каада салтты, мекенчилдикти, чарбалык жана маданий турмуштагы өзгөрүүлөрдү

Б. Чарбалык маданий турмуштагы өзгөрүүлөрдү, социалисттик патриотизм, СССР элдеринин достугу, партияга берилгендикти

В. Советтик патриотизм, улуттук каада салтты

Г. Эл чарбасындагы эмгекчилердин каармандыгын, патриотизм

Д. Коммунисттик партиянын жетекчилигин, элдердин достугун

404.1991-ж.Советтик композиторлордун ичинен биринчилерден болуп ЮНЕСКОнун сыйлыгына татыктуу болгон:

А. А.Малдыбеу Б. Н.Давлесов

В.М.Бегалиев Г.М.Абдраев

405.1991-ж. 19-августа эмне үчүн ГКЧП түзүлгөн?

А. 7-августа М.С.Г.Горбачевдун ден соолугунун кескин начарлашы

Б. 18-августа М.С.Г.Горбачев өз полномочиясын вице президентке өткөргөн

В. 20-августа Союздук келишимге кол коюлмакчы болгон

Г.Балтика республикаларынын проблемаларын чечүү үчүн Д. СССРди таркатуу үчүн

406.1990-ж. мартта СССР Эл депутаттарынын III съезди өлкөдө президенттик бийликти кабыл алышынын себептери:

I. Улут аралык мамилелердин өзгөрүшү;

II. Плюрализмдин өнүгүшү;

III.Административдик-буйрукчул системанын

кемселешүүсү

IV. Көп партиялуулуктун киргизилиши;

А. I, II, III В. I, II, III Г. I, II, IV Д. I, II, IV

407.1990-ж.15-декабрда Кыргыз ССРинин Жогорку Совети үчүнчү сессиясында кандай маанилүү тарыхый документ кабыл алынган.

А. “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик эгемендүүлүгү жөнүндөгү декларация”

Б. “Мамлекеттик бийликтин системасын өзгөртүүнүн биринчи кезектеги чаралары жөнүндө”

В. “Кыргыз ССРинин областарга бөлүнүшүн өркүндөтүү жөнүндө”

Г. “Жер реформасы жөнүндө”

Д. “Кыргыз ССРинин мамлекеттик түзүлүшүн өркүндөтүү жөнүндө”

408.1991-ж. 17-марттагы союзду сактап калуу боюнча өткөрүлгөн референдумга төмөндөгү мамлекеттер катышкан :

А. Белорусь Республикасы, Латвия, Россия Федерациясы, Украина, Азербайжан, Армения, Казакстан, Кыргызстан, Литвия, Тажикстан, Түркменистан жана Грузия

Б. Белорусь Республикасы, Россия Федерациясы, Украина, Азербайжан, Армения, Казакстан, Кыргызстан, Молдавия, Тажикстан, Түркменистан жана Өзбекстан

В. Белорусь Республикасы, Россия Федерациясы, Украина, Азербайжан

Г. Армения, Казакстан, Кыргызстан, Молдавия, Тажикстан, Түркменистан жана Өзбекстан

Д. Латвия, Россия Федерациясы, Украина, Азербайжан, Армения, Казакстан, Кыргызстан, Литвия, Тажикстан

409.Эмне үчүн Союздук келишим түзүлбөй калган?

А. Өндүрүш каражаттарынын эң кирешелүү жана баалуу бөлүктөрү союздун карамагында калып, союздук салык так керсөтүлбөгөндүгү

Б. Орус тили мамлекеттик тил статусунан ажыратылып, улуттар аралык байланыш тили болгондугу

В. Согуштук өнөр жай комплекстери союздук республикаларга берилгендиги

Г. Союздук келишимдин эл аралык нормаларга келгени

Д. Союздук келишимде салыктардын так көрсөтүлүшү

VII. ЭГЕМЕНДҮҮ КЫРГЫЗСТАН

- 410.1991-ж.31-августа “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик көз карандысыздыгы жөнүндөгү декларацияда”:
- А. Кыргыз Республикасы көз карандысыз, унитардык, динге негизделбеген социалдык мамлекет
- Б. Кыргыз Республикасы көз карандысыз, эгемендүү, демократиялык мамлекет
- В. Кыргыз Республикасы динге негизделген федеративдүү мамлекет
- Г. Кыргыз Республикасы динге негизделген унитардык мамлекет
- Д. Кыргыз Республикасы эгемендүү мамлекет
- 411.Жаңы агрардык саясаттын негизги милдети:
- А. Реформаны акырындык менен, жергиликтүү өзгөчөлүктөрдү, элдин мүдөөсүн, даярдыгын эске алуу менен жүргүзүү
- Б. Колхоздук коопертивдерди түзүү, колхоздорду тездик менен таратуу
- В. Колхоздорду таратып, совхоздорду түзүү
- Г. Дыйкан чарабаларын, фермердик чарабаларды түзүү
- Д. Базар экономикасына тездик менен өтүү
- 412.Менчиктештирүү төмөндөгүдөй мыйзам бузуулар менен коштолгон:
- I.Ишканалар мамлекеттик жана чарба жетекчилери тарабынан каалагандай сатыла баштаган
- II.Менчиктештирүү элдин пайдасына жүргүзүлбөй алардын укуктары кемсинтилген
- III.Менчиктештирүү ачык аукцион түрүндө болуп, эл акцияларга ээ болушкан
- IV.Социалдык жактан жетишилген ийгиликтердин көбү жоюлган
- А. I,II,III,IV В. I,II,III,IV Г. I,II,IV Д. II,III,IV
413. “Кыргыз Республикасында менчикти мамлекеттен ажыратуунун, менчиктештирүүнүн жана ээлик кылуунун жалпы башталыштары жөнүндө” мыйзам кабыл алынган:
- А.2000-ж.13-декабрда Б.1992-ж.июлда
- В.1992-ж. январда Г.1991-ж.20-декабрда

Д.1991-ж.20-январда
414.2000-ж.13-декабрда кабыл алынган “Жер кодекси” боюнча:

- А. Жерди сатууга жана сатып алууга тыюу салган беш жылдык маргаторий жөнүндөгү статья алынып ташталды.
- Б. Жер участокторун сатуу жана сатып алуу тартиби жөнүндөгү Жобону бекитти.
- В. Жерди арендага берүү
- Г. Жерге фермерлерди жайгаштыруу
- Д. Жерди чет өлкөлүктөргө сатууга тыюу салуу жобосу
- 415.Менчиктештирүү мыйзамын ишке ашыруу үчүн кандай комитет түзүлгөн?
- А. Мамлекеттик мүлктү башкаруу жана ээлик кылууну колдоо боюнча комитет
- Б. Мамлекеттик мүлктү менчиктештирүү комитети
- В. Мамлекеттик мүлктү сатуу комитети
- Г. Мамлекеттик мүлктү сатууга контролдук кылуу комитети
- Д. Мамлекеттик мүлктү менчиктештирүү департаменти
- 416.1992-ж. июлда Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеши кабыл алган экономикалык реформанын программасынын максатында ... камтылган эмес
- А. Экспорт жана импортко мамлекеттик контролдуу күчөтүү
- Б. Экономикалык абалды жөнгө салуу
- В. Өндүрүштүн төмөндөшүн токтотуу
- Г. Экономиканын өсүшү үчүн шарттарды түзүү
- Д. Экономиканы экстенсивдүү өндүрүүнү күчөтүү
- 417.Кайсы жылы Кыргыз Республикасында Президенттик Институт киргизилген?
- А.1994-жыл Б.1991-жыл
- В.1990-жыл Г.1996-жыл Д.1992-жыл
- 418.Республикада кайсыл тарап “СССРдеги өзгөчө абал боюнча Мамлекеттик Комитети” (ГКЧП) колдоп чыккан?
- А. Кыргыз Республикасынын Президентти
- Б. Кыргызстан Коммунисттик партиясынын айрым жетекчилери
- В. Кыргызстан демократиялык күчтөрү
- Г. Кыргыз республикасынын жалпы калк
- Д. Кыргызстан нейтралитет абалда болгон.

419. Кыргызстанда жаңы социалдык-саясий кырдаалдын түзүлүшүнүн натыйжасында төмөндөгүдөй милдеттер турган:
I. Тоталитардык саясий түзүлүштү кыйратуу жана укуктук демократиялык мамлекетти куруу

II. Борборлоштурулган мамлекеттик экономикадан көп укладуу экономикага өтүү
III. Жакынкы жана алыскы өлкөлөр менен тең укуктуу мамилелерди түзүү
IV. Жогорку Кеңешти таркатуу жана Президентти кайра шайлоо

А. I, II, III В. I, II, III, IV Г. I, II, III, IV Д. I, II, III, IV
420. 1994-ж. сентябрда Парламент экиге бөлүнүп таркатылган. Себеби:

А. Депутаттар парламенттик түзүлүштү каалашып, өздөрүнүн депутаттык кол тийбестик укугун жоготуудан чочулашкан
Б. Жаңы Конституциянын негизинде 1993-ж. бийликтин бардык бутактарына шайлоо жүргүзүүгө каршы болушкан.
В. Президенттин парламент тарабынан шайланышына каршы болушкан

Г. Парламенттин эки палатадан турушуна каршы болушкан
Д. Президенттин жалпы элдик шайлоого коюуга каршы болушкан

421. Өкмөттүн саясатын колдогон, анын иш жүзүнө ашышы үчүн күрөшкөн, көбүнчө бийликтеги адамдар башкарган центристтик мүнөздөгү партиялар:

А. "Кыргызстан социал-демократык партиясы", "Кыргыз Республикасынын агрардык партиясы", "Кыргызстан Биримдик партиясы", "Менин өлкөм" аракет партиясы
Б. "Кыргызстан коммунисттик партиясы", "Эркин Кыргызстан" прогрессивдүү-демократиялык партиясы, "Асаба" улуттук кайра жаралуу партиясы

В. "Кыргызстан Биримдик партиясы", "Менин өлкөм" аракет партиясы

Г. "Кыргызстан коммунисттик партиясы", "Эркин Кыргызстан" прогрессивдүү-демократиялык партиясы,

Д. "Эркин Кыргызстан" прогрессивдүү-демократиялык партиясы, "Асаба" улуттук кайра жаралуу партиясы

422. Кыргыз Республикасында мамлекеттик бийликтин бутактары:

А. Сот бийлиги, улуттук, мыйзам чыгаруу бийлиги
Б. Мыйзам чыгаруу, аткаруу, сот бийлиги

В. Арбитраждык, аткаруу, сот бийлиги

Г. Мыйзам чыгаруу бийлиги, сот бийлиги, арбитраждык

Г. Мыйзам чыгаруу бийлиги, аткаруу бийлиги, аскердик сот

423. "Билим" улуттук программасында ... көңүл бурулган.

А. Билим берүүнү демократиялаштырууга, гумандаштырууга, мектеп базасын чыңдоого

Б. Билим берүүнү жаңылоо, менчиктештирүү, жогорку окуу жайлардын санын азайтуу

В. Билим берүү системасын жаңылоо

Г. Билим берүү системасында жаңы технологияларды пайдалануу

Д. Жеке менчик мектептеринин санын көбөйтүү

424. 1996-жылы ... программасы кабыл алынган.

А. "Билим берүү"

Б. "Манас таануу"

В. "Билим" улуттук программасы

Г. "XXI кылымдын кадрлары"

Д. "Ден соолук"

425. 1990-2000-жж. Кыргызстандын руханий турмушундагы кемчиликтерди белгилегиле:

I. Калктын руханий талаптарын канааттандыруучу маданий агартуу мекемелери чоң өзгөрүүлөргө дуушар болду

II. Райондордогу, айыл-кыштактардагы маданият мекемелери кыйроого учурады

III. Китеп чыгаруу иши кескин түрдө кыскалды, китеп сагуучу дүкөндөр жабылды

IV. Өткөөл мезгилде калктын руханий турмушу жардыланып, эл арасында жат көрүнүштөр күч алды

А. I, II, III Б. II, III, IV В. I, III, IV Г. I, II, III, IV

426. 2002-жылы 20-декабрда ... кабыл алынган.

А. Бириккен Улуттар Уюмунун Генералдык Ассамблеясынын 57-сессиясында Кыргыз мамлекетүүлүгүнүн жылы боюнча резолюция

Б.Кыргыз Республикасынын Президентинин “Кыргыз мамлекетүүлүгүнүн жылын өткөрүү” жөнүндөгү Указына ылайык “2003-жыл Кыргыз Мамлекетүүлүгүнүн жылы” деген чечим В.Бүткүл дүйнөлүк кыргыздардын I-курултайы Г.Кыргыз Республикасынын Улуттук аттестациялык комиссиясы түзүлгөн Д. “Аракет” программасы кабыл алынган **427.1995-ж. августта Бишкек шаарында кандай окуя болгон?**

А. “Кыргыздар, байыркы жана орто кылымдардагы Борбордук Азиядагы этногенетикалык жана этномаданий процесстер” деген темада эл аралык илимий конференция Б. “Манас” эпосу жана дүйнө элдеринин эпикалык мурастары” деген темада эл аралык симпозиум В. “Ата Бейит” мемориалдык комплекси ачылган Г. Кыргыз Республикасынын Сүрөт академиясы ачылган Д. “Ала-Тоо студенттик жазы” фестивалы өткөн

428.Кыргыз Республикасынын тышкы саясатынын негизги максатына кирбейт
А. Жаны демократиялык, мамлекетти куруу үчүн тышкы ыңгайлуу шарттарды түзүү;
Б. Тынчтыкты, Кыргыз Республикасынын чек араларынын туруктуулугун сактоо;

В. КМШ өлкөлөрү жана дүйнө элдери менен ар тараптуу байланыштарды чыңдоо
Г. Согуштук блокторго жана союздарга катышпоо, нейтралдуу абалды сактоо
Д. БУУнун ж.б. эл аралык уюмдардын иштерине активдүү катышуу

429. Кыргыз Республикасынын тышкы саясатынын негизги багыттарын белгилегиле.

I. КМШ өлкөлөрү жана дүйнө элдери менен ар тараптуу байланыштарды чыңдоо;
II. Элдин кызыкчылыгын коргоо, экономиканы көтөрүү;
III. Согуштук блокторго жана союздарга катышпоо, нейтралдуу абалды сактоо;

IV. БУУ ж.б. эл аралык уюмдардын иштерине активдүү катышуу;

А. I, II, III, IV Б. I, II, III В. I, II, III, IV Г. I, II, III, IV Д. I, II, III, IV

430. Кыргыз Республикасын мамлекет катары тааныган биринчи өлкө:

А. Германия Б. Кытай
В. АКШ Г. Түркия Д. Англия

431. Кыргызстанда 2002-жыл эмне жылы катары белгиленген?

А. “Эл аралык тоо жылы”
Б. “Билим жылы”

В. “Манас” эпосунун 1000 жылдыгы

Г. Кыргыз мамлекеттүүлүгүнүн 2200 жылдыгы
Д. “Ден соолук жылы”

432. Азыркы мезгилде Кыргызстандын соода экономикалык байланыштары боюнча эң чоң өнөктөшү...

А. Казакстан Б. Россия Федерациясы

В. Түркия Г. Кытай Эл Республикасы Д. Өзбекстан

433. 1992-ж. августа Кыргызстандын тарыхында кандай окуя болгон?

А. Кыргызстан Бириккен Улуттар Уюмуна (БУУ) мүчө болгон.

Б. Кыргыздардын бүткүл дүйнөлүк биринчи курултайы өткөн.

В. Кыргызстан, Өзбекстан, Казакстандын ортосунда Мамлекет аралык Совет түзүлгөн

Г. Кыргызстан ЮНЕСКОго мүчө болгон

Д. АКШнын колдоосу менен Борбордук Азия-Америка университети ачылган

434. 2010-ж. 27-июнда Конституциялык реформа боюнча башкаруунун кандай формасы киргизилген?

А. Президенттик башкаруу Б. Парламенттик башкаруу

В. Аралаш башкаруу Г. Президенттик парламенттик башкаруу

Д. Конституциялык монархиялык башкаруу

435. Парламенттик башкаруунун өзгөчөлүктөрүнө кирбейт:

А. Президенттик же аралаш башкарууга салыштырмалуу ачыктык

Б. Ар кандай топтордун жана партиялардын ортосундагы атаандаштык

- В. Президенттин бийлигинин бекемделиши
 Г. Президенттин бийлигинин чектелиши
 Д. Парламенттин укуктарынын кеңейиши
- 436. Конституциялык реформанын жүргүзүүнүн себептери:**
 А. Буга чейинки конституциялык реформалардын бийликти жеке башкарууга ылайыкташтырышы
 Б. Апрель окуясынын натыйжасында бийликтин алмашылышы
 В. Коррупциянын гүлдөшү
 Г. Элдик турмушунун начарлашы
 Д. Демократиялык күчтөрдүн талаптары
- 437. Конституциялык реформанын максаты:**
 А. Президенттик бийликти бекемдөө, бийликтин бир жерде топтолушуна тоскоолдук түзүү
 Б. Саясий туруктуулукту, агаандаштыкты камсыздоо жана саясий тармакта антимонополиялык нормаларды иштеп чыгуу
 В. Өлкөдөгү баш аламандыкты калыбына келтирүү
 Г. Убактылуу өкмөттүн бийлигин закондоштуруу
 Д. Парламенттик башкарууга өтүү
- 438. 2010-ж. Апрель революциясы кайсыл окуядан кийин башталган:**
 А. 6-апрелде Таластагы митингден кийин
 Б. 7-апрелде Нарында жана Бишкектеги митингден кийин
 В. 17-мартта Бишкекте оппозициянын курултайынан кийин
 Г. 6-апрелде Бишкекте оппозиция лидерлери камакка алынгандан кийин.
- Д. 7-апрелде Нарындагы митингден кийин
- 439. 2010-ж. 7-апрелде Революциясынын негизги себептерине кирбейт:**
 А. Калктын жашоо шартынын начардыгы
 Б. К. Бакиевдин авторитардык режиминин күч алышы
 В. Электр энергиясына жана коммуналдык тейлөөдөгү баанын кескин жогорулашы
 Г. Түштүк жана түндүк болуп бөлүнүп, бийлик үчүн талаштын курчушу
 Д. К. Бакиевдик үй-бүлөлүк башкаруунун күчөшү
- 440. Кыргызстанда рынок экономикасына өтүү боюнча мыйзам качан кабыл алынган?**
 а) 1989, 23-сентябрь б) 1989, 12-декабрь

- в) 1990, 23-сентябрь г) 1991, 7-август д) 1990, 6-февраль
- 441. 1990-жылдагы Ош коогалыңынын келип чыгышынын негизги себептери**

- а) социалдык көйгөйлөр
 б) диний карама-каршылык
 в) улутчулдук г)
) олуттуу себеби жок, кокусунан болгон окуя
 д) саясий мотивдер

442. Кыргыз Республикасынын биринчи Конституциясы качан кабыл алынган?

- а) 1993-ж. б) 1995-ж. в) 1997-ж. г) 1999-ж. д) 2003-ж.

443. Кыргыз республикасынын гимнинин сөздөрүн кимдер жазган?

- а) Б. Сарногоев, С. Эралиев б) С. Жусуев, Ж. Садыков
 в) З. Сооронбаева, С. Жусуев г) Н. Байтемиров, Ж. Саалаев
 д) Ж. Садыков, Ш. Кулуев

444. Кыргыз Республикасынын биринчи өкмөт башчысы?

- А) А. Жумагулов б) М. Шеримкулов
 в) Н. Исанов г) Т. Чынгышев д) К. Жумалиев

445. 1992-жылы 2-мартта Кыргыз Республикасы кайсы эл аралык уюмга мүчө болуп кирген?

- а) Бүткүл дүйнөлүк соода уюмуна б) Дүйнөлүк банкка
 в) Эл аралык Кызыл крест уюмуна г) БУУга
 д) Эл аралык валюта фондуна

446. Улуттук валюта кайсы жылы кабыл алынган?

- а) 1991-ж. б) 1992-ж. в) 1993-ж. г) 1994-ж. д) 1995-ж.

447. Кыргыз республикасынын гербинин автору кимдер?

- а) Садыков, Уметов б) Усубалиев, Кожоаматов
 в) Норузбаев, Акылбеков г) Дубанов, Абдраев д) Асанов,
 Айылчиев

448. Кыргыз Республикасы кайсы чет өлкөгө биринчи жолу элчилик ачкан?

- а) Пакистан б) Польша в) Түркия г) Кытай д) АКШ

449. 1995-жылдын август айында Кыргызстанда кандай окуя болуп өткөн?

- а) Кыргыздардын Бүткүл дүйнөлүк биринчи курултайы
 б) Кыргызстан элинин биринчи курултайы
 в) Ош шаарынын 3 миң жылдык мааракеси

г) Шанхай бешилтигине кирген мамлекеттердин саммити
д) «Манас» эпосунун 1000 жылдык юбилеи.
450. Аксы окуясы качан болгон?
А) 1990-ж. б) 1999-ж. в) 2002-ж. г) 2005-ж. д) 2000-ж.
451. Кыргыз диаспорасынын дээрлик көпчүлүгү кайсы
алыскы чет өлкөдө жашайт?

А) Афганистан б) Монголия в) Пакистан г) Түркия д)
Кытай

452. Кыргызстандын белгилүү сүрөтчүсү жана кино актёру
ким?

а) А.Боталиев б) К.Алиев в) М.Рыскулов г) С.Далбаев в)
С. Чокморов

453. Ш.Рысмендеев деген ким?

а) манасчы б) композитор
в) мамлекеттик ишмер г) акын

454. Совет мезгилинде чейрек кылым бою Кыргызстан
коммунисттик партиясын биринчи катчысы болуп иштеген
инсан?

а) И.Раззаков б) А.Сүйүнбаев
в) К.Дыйканбаев г) С.Ибраимов д) Т.Усубалиев
455. Орто Азия боюнча биринчи жолу жүрөккө операция
жасаган кыргызстандык врач-кардиохирург?

а) И.Ахунбаев б) М.Миррахимов
в) М.Мамытов г) С.Жумабеков д) А.Иманкулов

456. СССРдин Эл артисти, кыргыз балет искусствосунун
көрүнүктүү ишмери, Кыргыз Республикасынын маданият
министри болуп иштеген инсан?

а) К. Кондучалова б) С.Раев
в) Ч.Базарбаев г) У.Сарбагышев д) Б.Бейшеналиева
457. Ч.Айтматовдун акыркы чыгармасы?
а) «Касандра тамгасы» б) «Кыямат»
в) «Кылым карыгар бир күн» г) «Чыңгызхандын ак булуту»
д) «Тоолор кулаганда»

458. XIX кылымдын экинчи жарымы XX кылымдын
башында жашап өткөн кыргыз элинин жазма акыны,
манасчы?

а) Т.Сатылганов б) Тоголок Молдо
в) Ы.Абдрахманов г) Барпы Алыкулов д) Ы.Шайбеков

459. Төмөндөгү ырлардын кайсынысы А.Осмоновго
таандык?

а) Өмүр бизден өгүп кетсе, эл эмгектен эскерсин
б) Маляр келди бир чоң үйдү майлады, кабак түйгөн капалыкты
айдады

в) Булуттун биле албастан кайта ар жагын, бук болгон жан
дүйнөмдү канча алдадым

г) Ал күндү көрбөгөнгө таасир эгем

д) Ал элес жаш жүрөккө баткан белем

460. Эң алгачкы кыргыз спектакли?

а) Ажал ордунда б) Алтын кыз
в) Кайгылуу Какей г) Машырбек үйлөнөт д) Күн
кармаган бала

461. Төмөндөгү чыгармалардын кайсынысы

Т.Касымбековго таандык?

а) «Күндү айланган жылдар» б) «Майдан»

в) «Кыргын» г) «Кандуу жылдар»

д) «Узак жол»

462. «Жок асаба» романы кайсы жазуучуга таандык?

а) Ч.Айтматов б) К.Жантөшев

в) Т.Касымбеков г) Т.Сыдыкбеков в) К.Баялинов

463. Кайсы белгилүү комузчуна кара күнүн чебери деп
эсептешет?

А) К. Орозов б) М.Күрөнкөев в) С.Токтакунова

г) Т.Мураталиев д) Ч.Исабаев

464. Төмөндөгү манасчылардын кимиси кийинки учурда
жашап өткөн?

а) Балык б) Чоң баш в) Келдибек г) Тыныбек

д) Сагымбай

465. 1910-жылы Нарын өрөөнүндө ачылган медресе?

А) Шабдандын медресеси б) Касымалынын медресеси

в) Канаттын медресеси г) Кодонтайдын медресеси

д) Алымбек датканын медресеси

466. Ч.Айтматов кайсы чыгармасы 1968-жылы СССР

Мамлекеттик сыйлыгына татыктуу болгон?

а) «Түлсараг» б) «Эрте жаздагы турналар»

в) «Биринчи мугалим» г) «Кыямат»

д) «Ак кеме»

467. Кыргыз элинин көрүнүктүү коомдук-саясий ишмери 1950-1961-жылдардагы Кыргызстандын компартиясынын БКнын биринчи катчысы?

- а) И.Разаков
- б) К.Дыйканбаев
- в) Б.Мамбетов
- г) Т.Усубалиев
- д) А.Сүйөркулов

468. Б.Жакневдин “Атанын тагдыры” спектаклинде кайсы мезгил чагылдырылган?

- а) 1916-жылдагы “Үркүн” окуясы
- б) Совет мамлекетинин алгачкы жылдары
- в) 1930-жылдардагы репрессиялардын учуру
- г) Улуу Ата Мекендик согуштан кийинки мезгил
- д) Кайра куруу жылдары

469. “Манас” эпосунун обонун биринчи жолу ногага түшүргөн?

- а) А.Затаевич
- в) К.Молдобасанов
- д) М.Бегалиев
- б) А.Малдыбаев
- г) Н.Давлесов

а) Ниязаалы Боршо уулу

в) Карамолдо Орозов

д) Шекербек Шеркулов

470. Баткен окуясы кайсы жылдары болгон?

- а) 1997-1998-жж.
- б) 1998-1999-жж.
- в) 1999-2000-жж.
- г) 2000-2001-жж.
- д) 2001-2002-жж.

471. 2007-жылы 16-августа Кыргызстанда эл аралык мааниде кандай окуя болуп өткөн?

а) терроризмге каршы күрөштү күчөтүү боюнча эл аралык конференция

б) Шанхай кызматташтык уюмуна кирген өлкөлөрдүн саммити

в) глобалдык тоо саммити

г) Ч.Айтматовдун 75-жылдык юбилейи

д) «Манас» эпосунун 1000 жылдык юбилейи

472. Кыргыздан чыккан биринчи генерал ким болгон?

- а) К.Усенбеков
- б) Д.Асанов
- в) Ы.Монуев
- г) А.Чортеков
- д) А.Садырбаев

473. «Чолпон» балетинде башкы ролду кайсы балерина аткарган?

- а) Б.Бейшеналиева
- б) Р.Чокоева

в) А.Токомбаева

г) А.Мамбеталиева

д) Г.Уланова

474. Кыргыз Республикасында аткаруу бийлигин ким жетектейт?

а) президент

в) спикер

475. Афганистандык кыргыздардын атактуу жол башчысы?

а) Рахманкул хан

в) Сахиб Назар

476. Эң алгачкы кыргыз операсы?

а) «Паприоттор»

в) «Кекүл»

477. «Махабат дастаны» кинофильми Ч.Айтматовдун кайсы чыгармасындагы уламыштын негизинде тартылган?

а) Кылым карыгтаар бир күн

в) Кыямат

478. «Жуталду билиг» поэмасында өкүмдардын аталышы

а) Айтолду

479. Кыргыз кыргыз тарыхчысы 1992-жылы Бишкектен чыгарылган “Кыргыз тарыхы лекциялары” эмгегинин автору?

а) О.Сыдыков

в) Жукуп Мамай

480. Кыргызстанда илимдин өнүгүүсү үчүн өзгөчө мааниге ээ болгон СССР Илимдер Академиясынын Кыргыз филиалы качан ачылган?

а) 1939-ж.

б) 1941-ж.

в) 1942-ж.

г) 1943-ж.

д) 1951-ж.

481. XX к. экинчи жарымындагы Кыргызстандын белгилүү сүрөтчүсү жана киноактеру...

а) А.Боталиев

б) М.Рыскулов

в) С.Чокморов

г) К.Алиев

д) С.Далбаев

482. Кыргыз жазуучуларынан биринчи СССРдин Сталиндик сыйлыгынын лауреаты болгон:

а) 1938-ж. Ж.Бөкөнбаев

б) 1939-ж. Ж.Турусбеков

в) 1951-ж. А.Токомбаев

г) 1949-ж. Ж.Турусбеков

д) 1955-ж. Ч.Айтматов

483. Кыргыз мамлекетүүлүгүнүн 2200 жылдыгы кайсы жылы белгиленген?

а) 2003-ж.

б) 1999-ж.

в) 2001-ж.

г) 2002-ж.

д) 1998-ж.

484.2010-жылы 7-апрелинде түзүлгөн Убактылуу өкмөттүн №1 Декрети эмне жөнүндө болгон?

- а) мурдагы Жогорку кеңешти таркатуу боюнча
- б) башкаруу жана укук коргоо бийликтерин Убактылуу өкмөттүн карамагына өткөрүү боюнча
- в) Өнүктүрүү, инвестиция, инновация агентствосун таркатуу боюнча
- г) Түндүк электро ишканасын мамлекетке кайтарып алуу боюнча
- д) Президент К.Бакиевди камакка алуу боюнча

485.Убактылуу өкмөт менен эң биринчи болуп кайсы мамлекет кызматташа баштаган?

- а) Түркия б) Казакстан в) АКШ г) Россия д) Кытай

486.2010-жылдын 10-октябрында өткөрүлгөн парламенттик шайлоого канча саясий партия катышкан?

- а) 22 б) 29 в) 30 г) 27 д) 26

487.2010-жылдагы түзүлгөн коалициялык өкмөттү кайсы партиялар түзүшкөн?

- а) Ар-Намыс, Ата Мекен, КСДП
- б) КСДП, Ар-Намыс, Ата журт
- в) Ата Мекен, Республика, КСДП
- г) Республика, Ата журт, Ата Мекен
- д) КСДП, Ата журт, Республика

488.Кыргыз Республикасынын учурдагы омбудсмени?

- а) Т.Бакир уулу б) Т.Акун в) К.Булагов г) Ч.Жакупова д) Т.У.Металиева

489.2010-жылдагы кандуу Ош окуясы кайсы айда болгон?

- а) июнь б) июль в) май г) август д) сентябрь

490.2012-жылы Ош шаардык кеңешине шайлоолордо кайсы партия алдыңкы орунга чыкты?

- а) Замандаш б) Ата журт
 - в) Бүтүн Кыргызстан г) Республика д) Улуу Биримдик
491. Кыргыз Республикасында депутаттарды шайлоо тартиби...аныкталат

- А. Конституциялык мыйзам менен
- Б. Президенттин буйругу менен
- В. бүткүл элдик добуш берүү менен
- Г. Жогорку Кеңештин жыйыны менен

492. Учурдагы Кыргызстандагы парламенттин спикери?

- а) А.Келдибеков б) Ө.Текебаев
- в) А.Жээнбеков г) З.Курманов д) А.Мадумаров

493. Ө.Бабанов жетектеген өкмөт кайсы партиялардын коалициясынан куралган?

- а) КСДП, Ата журт, Ата Мекен, Республика
 - б) Ата журт, Ата Мекен, Республика, Ар Намыс
 - в) Ата Мекен, Республика, Ар Намыс, КСДП
 - г) Республика, Ар Намыс, КСДП, Ата журт
 - д) Ар Намыс, КСДП, Ата журт, Ата Мекен
494. 2000-жылы 4-5-октябрда Кыргызстанда кандай маанилүү иш чара өткөрүлгөн?

- а) Манас эпосунун 1000 жылдыгы
- б) Кыргыз мамлекеттүүлүгүнүн 2200 жылдыгы
- в) Кыргыздардын Бүткүл дүйнөлүк курултайы
- г) Ош шаарынын 3 миң жылдыгы
- д) Шанхай кызматташтык уюмунун саммити

495. Саналган окуялардын кайсынысы баарысынан мурда болгон?

- а) Кыргыз ССРинин биринчи Конституциясы
- б) Москвадагы кыргыз искусствосунун он күндүгү
- в) Кайра куруу саясатынын башталышы
- г) Кыргызстандын ОБСЕге мүчө болушу
- д) “Манас” эпосунун 1000 жылдык салтанаты

496. 2005-жылы февраль айында Кыргызстанда кандай маанилүү окуя болгон?

- а) Жогорку Кеңешке шайлоолор болуп өткөн
- б) Конституцияны өзгөртүү боюнча референдум болгон
- в) Президенттик шайлоолор болгон
- г) Бишкекте глобалдуу тоо саммити болуп өткөн
- д) Кыргызстан элинин 2-курултайы болуп өткөн.

497.2005-жылдын 24-мартындагы окуялардын башкы натыйжасы?

- а) мамлекеттик бийлик алмашты
- б) өлкөнүн жаңы Конституциясы кабыл алынды
- в) Жогорку Кеңешке шайлоолордун мөөнөтү аныкталды
- г) Өлкөнүн мындан аркы өнүгүүсүн жаңы программасы кабыл алынды

498. Кыргыз Республикасынын учурдагы премьер-министри?

- А) Ө.Бабанов
- Б) Ж.Сагымбадиев
- В) Ж.Оторбаев
- Г) А.Жээнбеков
- Д) Ө.Текебаев

499. Учурдагы Конституция боюнча президенттин иштөө мөөнөтү?

- а) 7 жыл
- б) 5 жыл
- в) 6 жыл
- г) 4 жыл
- д) 8 жыл

500. Азыркы мезгилде Кыргыз Республикасынында мыйзам чыгаруу бийлиги тиешелүү...

- а) өкмөткө
- б) Жогорку Кеңешке
- в) Кыргызстандын аялдар конгрессине
- г) президенттик аппаратка
- д) Кыргызстан элдеринин курултайына

Басууга 21.02.2013-ж. кол коюлду.

Форматы 60x84 1/16

Көлөмү 5,3 б.т.

Оффсеттик кагаз

Нускасы: 300

«Махprint» басмаканасы,
Бишкек шаары, Курманжан Датка көчөсү 207
Тел.: (0312) 48 31 85